

Offer, osynliga eller orosmoment?

En kritisk diskursanalys av svenska politikernas framställningar av
migranter

Abstract

This essay analyzes the different representations of migrants that were expressed by the Swedish government between November 2015 and January 2019 using the theory of coloniality. This was done in order to critically examine the statements about migrants made by the politicians in the government, and thus potentially discuss the racist and colonialist images of the non-European “other” that underlie these statements. It was also investigated whether these representations changed over time and between contexts. The analysis was conducted through analyzing speeches, statements and press releases from the politicians of the Swedish government in the time period November 2014- January 2019 using critical discourse analysis, as outlined by van Leeuwen. The theory of coloniality was used to deconstruct and critically examine the different representations of the migrants, and their potential origins in racist and colonialist ideas and images. The results of the study show that the politicians expressed several different representations of migrants, that to different degrees can be connected to racist and colonialist images of the non-European “other”. However, examples of representations that challenges these images were also identified in the discourse.

Nyckelord: Kolonialitet, migranter, kritisk diskursanalys, Sverige, elitdiskurs, flyktingkrisen, Theo van Leeuwen

Antal ord: 9943 (exkl. abstract, rubriker och referenser)

Innehållsförteckning

Inledning och bakgrund	4
1.1 Problemformulering	5
1.2 Syfte och frågeställningar	6
Tidigare forskning	7
2.1 Hur migranter framställs diskursivt	7
2.2 Om eliters diskursiva makt	9
2.3 Konstruktioner av “den andre” och koloniala kvarlevnader	10
2.4 Om strukturell rasism i Sverige	11
Teoretiskt ramverk	13
3.1 Kritisk diskursanalys	13
3.2 Kolonialitet och kolonialism	14
Metod	17
4.1 Metod och operationalisering	17
4.2 Material - Urval och avgränsningar	19
4.3 Metodologiska reflektioner	21
Analys och resultat	23
5.1 Offer	24
5.1.1 Den vite mannens börda	24
5.1.2 En massa av olycksdrabbade	27
5.2 “De är precis som oss”	29
5.3 Hot	31
5.3.1 Terrorister och säkerhetsshot	31
5.3.2 En “våg”	33
5.4 Osynliga	35
5.5 Resurser eller tillgångar	37
6. Slutsats och diskussion	40
6.1 Slutsats	40
6.2 Diskussion	42
6.3 Vidare forskning	45
7. Referenser	46
7.1 Material (i kronologisk ordning)	49

1. Inledning och bakgrund

I en intervju med Dagens Nyheter den 18 februari 2022 svarade Sveriges statsminister Magdalena Andersson på en fråga om Sveriges villighet att ta emot människor som skulle behöva fly från Ukraina vid en rysk invasion med orden att “vi aldrig kan komma tillbaka till situationen vi hade 2015”¹. Ungefär en vecka senare invaderades Ukraina. Nästan genast kom det rapporter om att Europa inte sett ett sådant antal flyktingar på så kort tid på årtal — det tog endast tre veckor för nästan tre miljoner människor att lämna Ukraina efter invasionen.

År 2016 nådde antalet migranter som kom till Sverige en rekordnivå av 163 000 personer. Detta berodde till stor del på att det tidigare året hade skett en enorm ökning av antalet asylsökande som resultat av krig och konflikt i länder som Afghanistan och Syrien². Denna period kom i folkmun att kallas “flyktingkrisen”. Hanteringen av flyktingkrisen har inte undsluppit kritik från vare sig politiker eller massmedia. I efterhand har det även uppmärksammats skillnader i hur migranterna från bland annat Syrien och Afghanistan framställdes, både av media och av diverse europeiska politiker, jämfört med hur migranterna från Ukraina skildras. Ukrainska flyktingar har exempelvis beskrivits som “vita”, “civiliserade”, “intelligenta”, “medelklass”, “välklädda” och “utbildade” och har ställts i stark kontrast med de flyktingar som kom från Irak eller Afghanistan under mitten på 2010-talet. Detta synliggör en tydlig hierarki av migranter och flyktingar i Europa som till stor del bygger på etnicitet och hudfärg³.

¹ Gripenberg, Pia. Magdalena Andersson: Andra länder får ta ansvar för ukrainska flyktingar, *DN*, 2022-02-18

² SCB. *Invandring till Sverige*, 2022-04-26

³ Zaru, Deena. Europe's unified welcome of Ukrainian refugees exposes 'double standard' for nonwhite asylum seekers. *ABC News*, 2022-03-08

1.1 Problemformulering

Politiska eliter har stor makt över hur allmänheten uppfattar och ser på invandring och invandrare, och spelar en nyckelroll i att reproducera eller utmana ojämlika samhällsstrukturer⁴. Det är därför viktigt att undersöka och förstå de olika framställningar av migranter som uttrycks av politiska eliter, och huruvida de kan kopplas till rasistiska eller koloniala föreställningar om människor som kommer från stater utanför Europa och västvärlden. Dessa framställningar kan skilja sig beroende på vem det är som uttrycker sig, när och i vilken kontext. Den diskurs som används kring migration och migranter påverkar ofta hur ämnet uppfattas av allmänheten samt hur det behandlas i den politiska sfären.

Framställningar av flyktingar och migranter i europeisk politisk diskurs och media har ofta präglats av fördomar, hotbilder och stereotyper. Som tidigare forskning har påvisat så kan detta även observeras i den svenska kontexten, trots en självbild av Sverige som ett tolerant och öppet land⁵. Dessa stereotyper och fördomar har inte sällan rötter i rasistiska och koloniala föreställningar av den icke-europeiska andre⁶. Med tanke på den makt som politiska eliter har över att sprida och reproducera dessa genom sin diskurs är det av största vikt att man förhåller sig kritiskt till hur politiker framställer migranter och flyktingar.

I denna uppsats kommer begreppet "migranter" användas för att benämna de människor som sökte sig till Europa och Sverige under den valda tidsperioden som resultat av kris, krig eller konflikt i sina hemländer. Detta innefattar alltså asylsökande och flyktingar, men även de som ofta benämns "ekonomiska migranter". Som flera forskare poängterat så är anledningarna att lämna sitt hemland och migrera ofta komplexa, och distinktionerna mellan exempelvis politisk flykting och ekonomisk

⁴ Van Dijk, Teun. Principles of Critical Discourse Analysis. *Discourse and Society*, vol. 4, no. 2 1993, s. 33

⁵ Hübinette, Tobias et al. Inledning i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 17-18

⁶ Ibid, s. 26

migrant är sällan okomplicerade⁷. Begreppet migrant är dock varken neutralt eller oproblemiskt. Precis som begreppen flykting eller ensamkommande är migrant ett sätt att kategorisera människor som för med sig vissa antaganden om de personer som kategoriseras⁸. För enkelheten och tydlighetens skull kommer dock begreppet användas i denna uppsats, då det bedömts vara brett nog för att omfatta de olika människor som migrerade till Sverige under den valda tidsperioden.

1.2 Syfte och frågeställningar

Denna uppsats ämnar dekonstruera och därmed förstå de olika framställningar av migranter som uttrycktes av politikerna i den svenska regeringen mellan oktober 2014 och januari 2019 med utgångspunkt i teorin om kolonialitet. Detta görs för att kritiskt granska de uttalanden som politiker gjorde om migranter i en svensk kontext, och därmed potentiellt kunna diskutera de rasistiska och koloniala föreställningar som de bygger på. De konsekvenser som olika diskursiva framställningar av migranterna kan få kommer även att diskuteras, eftersom politisk diskurs på elitnivå har stor potential att påverka allmänhetens uppfattning om ämnet⁹.

Undersökningen kommer göras genom en kritisk diskursanalytisk metod av Van Leeuwen. Kritisk diskursanalys kommer även, i kombination med teorin om kolonialitet, användas som teoretiskt underlag för att besvara frågeställningen. Den huvudsakliga frågeställningen är "Hur kan vi förstå de olika framställningarna av migranter som uttrycktes av den svenska regeringen mellan 2014 och 2019 genom teorin kolonialitet?". Huruvida dessa framställningar förändras över tid och mellan kontexter kommer även undersökas.

⁷ Sajjad, Tazreena. What's in a name? 'Refugees', 'migrants' and the politics of labeling, *Race and Class*, vol. 60, no. 2 2018, s. 50

⁸ Sajjad, Tazreena. What's in a name? 'Refugees', 'migrants' and the politics of labeling, *Race and Class*, vol. 60, no. 2, 2018

⁹ Van Dijk, Teun. Political Discourse and Racism: Describing Others in Western Parliaments i *The Language and Politics of Exclusion* av Stephen Harold Riggins (red.), Thousand Oaks, CA: SAGE, 1997, s. 32

2. Tidigare forskning

2.1 Hur migranter framställs diskursivt

Det har gjorts relativt mycket forskning på hur migranter och flyktingar framställs diskursivt, särskilt hur de framställs i olika typer av medier. Victoria Yantseva undersöker exempelvis hur migranter framställts i både nyhetsmedia och i sociala medier i Sverige mellan 2019 och 2021. Detta var den första studien i Sverige som använde data från flera olika sorters media insamlat i över nästan ett decennium för att analysera mediernas framställning av migranter och flyktingar. Hon identifierar 3 olika ramar (*frames*) inom vilka migration diskuteras: en ekonomisk ram, en politisk ram och en social ram. Hon fann att det skilde sig mellan traditionella och sociala medier vilken ram som oftast användes, och att detta förändrades över tid. Gemensamt för alla ramar var dock att de framställde migration och migranter som ett “problem” för det mottagande landet, i detta fall Sverige, och inte som något som direkt påverkade migranterna själva¹⁰.

Även Tazreena Sajjad undersöker de olika “etiketter” som tilldelas migranter och hur detta påverkar hur de behandlas vid mottagande. Hon undersöker olika termer som används för att beskriva och framställa migranter, såsom “flykting”, “ekonomisk migrant”, “asylsökande” och hur dessa är kopplade till stereotypa bilder av migranter som antingen hot eller offer¹¹. Hon poängterar att dessa etiketter inte är värdeneutrala eller objektiva benämningar, utan att de bär med sig vissa antaganden som begränsar den sociala och politiska agens hos de som framställs. Exempelvis skriver hon att en person som benämns “flykting” i större utsträckning anses förtjäna hjälp än någon som framställs som en “ekonomisk migrant”¹².

¹⁰ Yantseva, Victoria. Migration Discourse in Sweden: Frames and Sentiments in Mainstream and Social Media. *Social Media and Society*, 2020

¹¹ Sajjad, Tazreena. What’s in a name? ‘Refugees’, ‘migrants’ and the politics of labeling.

¹² Ibid. s.47

Det har även gjorts en del forskning på hur flyktingar och migranter framställs i europeisk media. Exempelvis Chouliaraki och Stolic skapar en typologi av “visibiliteter” för att undersöka de olika och ibland kontrasterande sätt som migranter och flyktingar framställs i rubrikerna i europeisk nyhetsmedia. De finner att migranter framställs både som hot och fiender, men även som infantiliserade offer utan agens, som galjonsfigurer för politiska ändamål och som föremål för västvärldens solidaritet och humanitarianism. De poängterar att alla dessa framställningar, emedan de alla inte är explicit negativa, bidrar till att flyktingar och migranter fråntas sin röst och agens och ses som något mindre än mänskliga¹³.

Diskursteoretikern Van Dijk skriver om hur rasism och fördomar “lärs in” genom den offentliga diskursen, vilken innefattar både nyhets-och debattartiklar, och TV-program, men även politiska debatter, läroböcker och vetenskapliga skrifter¹⁴. Han understryker att diskurser både i sig är betydelsefulla sociala praktiker och att de möjliggör för uttryckandet och reproduktionen av rasistiska fördomar¹⁵. Han refererar direkt till öknningar i den utomeuropeiska invandringen och hur den används för att diskursivt förklara och ursäktas rasism och diskriminering i dagens Europa, men poängterar att rasism och ojämlikhet funnits i Europa långt innan dess¹⁶. Detta kan även kopplas till Gramscis hegemonibegrepp, som hjälper oss förstå vilka diskurser som över tid blir dominanta och vedertagna¹⁷. Specifika diskurser om migranter eller invandrare som uttrycks av politiska eliter har stor potential att “läras in” av mottagarna och således forma den dominanta synen på det som framställs.

¹³ Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news, *Media, Culture and Society*, vol. 39, no. 8, 2018, s. 1162-1177

¹⁴ Van Dijk, Teun. Political Discourse and Racism: Describing Others in Western Parliaments, s.33

¹⁵ Van Dijk, Teun. Political Discourse and Racism: Describing Others in Western Parliaments, s. 33

¹⁶ Van Dijk, Teun. Elitdiskurser och Institutionell Rasism i *SOU 2005:41, Rapport av Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. Bortom Vi och Dom: Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*, s. 116

¹⁷ SOU 2004:48. Rapport från Integrationspolitiska maktutredningen. *Kategorisering och integration Om föreställda identiteter i politik, forskning, media och vardag*, s. 24

2.2 Om elitors diskursiva makt

Van Dijk fokuserar främst på den diskursiva makt som utövas av politiska eliter. Han tar upp flera skäl att undersöka elitors rasism: politiska eliter tenderar att distansera sig från rasism och skylla den på andra istället för att reflektera över sina egna fördomar. Fördomar och diskriminering är inlärd beteenden som i första hand lärs in från den offentliga diskursen, till stor del kontrollerad av eliter. Slutligen pekar han mot historien för att poängtera att eliter alltid har spelat en nyckelroll i etniska och rasmässiga dominansförhållanden. I artikeln *Political discourse and racism: describing others in Western parliaments* undersöker han hur politiker i europeiska och nordamerikanska parlament framställer migranter, flyktingar och andra minoriteter. Han finner att även om många av de debatter han undersöker understryker humanitära värderingar såsom tolerans, jämlikhet och gästfrihet, så reproduceras trots detta bilden av immigration och migranter som “problem” eller till och med “hot”¹⁸.

På ett liknande sätt argumenterar Dahlstedt och Neergaard att flertalet processer på politisk elitnivå har bidragit till “slutet av svensk solidaritet” när det kommer till migrations- och flyktingpolitik. De undersöker hur relationer av över- och underordning skapas i samhället genom politiska elitors referenser till migration, etnicitet och “ras”, och understryker att begrepp som “etnicitet”, “immigrant”, “asylsökande” och “flykting” inte är neutrala begrepp, utan delar av en större diskurs om hur världen är uppbyggd och strukturerad. De drar slutsatsen att detta skifte i flykting- och migrationspolitiken, och hur man talar om flyktingar och migranter, riskerar att bereda väg för en transformation av Sverige från ett inkluderade liberaldemokratiskt samhälle till ett samhälle som är uppbyggt på exkluderingen av “den andre”¹⁹.

¹⁸ Van Dijk, Teun. Political Discourse and Racism: Describing Others in Western Parliaments

¹⁹ Dahlstedt, Magnus & Neergaard, Anders. Crisis of Solidarity? Changing Welfare and Migration Regimes in Sweden. *Critical Sociology*, vol. 45, no. 1, 2019

2.3 Konstruktioner av “den andre” och koloniala kvarlevnader

Flera forskare har betonat det faktum att koloniala strukturer och föreställningar lever kvar i dagens samhällen världen över trots kolonialismens formella avskaffande. Exempelvis Quijano argumenterar att strukturella, sociala och politiska kvarlevnader från kolonialismen fortsätter att prägla det moderna, kapitalistiska världssystemet, och att detta bidrar till att upprätthålla en global hierarki av människor baserat på “ras” och etnicitet²⁰. Hübinette och Lindvall skriver vidare att koloniala föreställningar som historiskt sett har spelat en viktig roll för att skapa en bild av världen utanför Europa lever kvar idag, men nu används för att framställa icke-vita invandrare och etniska minoriteter som lever i västvärlden²¹.

Flera forskare har undersökt konstruktionen av “den andre” som en diskursiv figur som beskriver de människor som existerar utanför den moderna, västerländska nationalstaten, och hur denna skapar en bild av hot eller fara²². Sarah Ahmed i sin bok “*Strange Encounters; Embodied Others in Post-Coloniality*” drar inspiration från bland annat Franz Fanon för att belysa hur kulturell och social differentiering skapas och upprätthålls genom rasifiering av olika kroppar²³. Detta poängteras även i en rapport titulerad “*Kategorisering och integration: Om föreställda identiteter i politik, forskning, media och vardag*”, som understryker att rasismen idag inte endast finns i grupper med öppet uttalad nazistisk eller rasistisk ideologi, utan även i de koloniala idéer som fortfarande lever kvar i vår kollektiva föreställningsvärld. Fattigdom, till exempel, kopplas ofta ihop med svarta afrikaner, vilket skapar en (omedveten) nedvärdering av dessa människor. Rapporten betonar att dessa föreställningar inte är

²⁰ Quijano, Anibal. Coloniality and Modernity/Rationality. *Globalization and the De-Colonial Option*, vol. 21, no. 2-3 2007, s. 171

²¹ Hübinette, Tobias & Tigervall, Carina. “Japaner, Japaner, Japaner...” Representationer av Asiater i Svensk Samtidskultur i *Om Ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 139

²² Se exempelvis Said, Edward. *Orientalism*. 1976; Fanon, Franz. *Black Skin, White Masks*. 1967; Bauman, Zygmunt. *Strangers at Our Door*. 2016; Ahmed, Sarah. *Strange Encounters; Embodied Others in Post-Coloniality*. 2000

²³ Ahmed, Sarah. *Strange Encounters; Embodied Others in Post-Coloniality*. 1 uppl. Routledge 2000

isolerade eller historiserade, utan att de har rötter i koloniala tankestrukturer som i hög grad fortfarande påverkar hur man ser på och behandlar “den andre”²⁴.

Rasismen som ideologi innefattar inte bara föreställningar om “den andre” utan även föreställningar om “självet”, och dessa sätts ofta i opposition. Ylva Habel skriver till exempel att dagens Europa i högsta grad fortfarande är präglad av de normer och värderingar som etablerades under imperialismens tid. Europa associerades med expansion/företagsamhet, kultur, maskulinitet, intellekt och rationalitet medans “de andra” framställdes som irrationella, feminiserade, bakåtsträvande, degenererade och driftstyrda²⁵. “Självet” definieras alltså åtminstone delvis genom att kontrasteras med “den andre”. Detta understryker vidare idén att det inte finns en enskild diskurs eller föreställning av “den andre” utan att dessa kategoriseringar är flytande, komplexa och föränderliga.

2.4 Om strukturell rasism i Sverige

Just Sverige betonas ofta som ett särskilt intressant fall när det kommer till studier av strukturell rasism och diskurser kring invandring, eftersom det historiskt sett funnits en stark självbild/diskurs av tolerans, öppenhet och solidaritet²⁶. I rapporten *Bortom Vi och Dom: Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering* skriver Paulina de los Reyes och Masoud Kamali att den svenska integrationspolitikens misslyckande är kopplat till ett förlegat och problematiskt integrationstänkande där det svenska samhället har delats upp i två föreställda grupper; “riktiga” svenskar, och “invandrarna” som är subjekt för integrationspolitiken²⁷. Att det skulle finnas en avsaknad av rasism och diskriminering i Sverige dementeras av flera forskare som poängterar att detta på

²⁴ SOU 2004:48. Rapport från Integrationspolitiska maktutredningen. *Kategorisering och integration Om föreställda identiteter i politik, forskning, media och vardag*, s. 45

²⁵ Habel, Ylva. Rörelser och Schatteringar inom Kritiska Vithetsstudier i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 52

²⁶ Hübinette, Tobias et al. Inledning i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 17-18

²⁷ SOU 2005:41, Rapport av Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. *Bortom Vi och Dom: Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*, s. 3

många sätt utgjort grunden för det svenska nationsbyggandet. Exempelvis poängteras i samma rapport att fram till andra världskrigets slut så konstruerades den svenska identiteten i hög grad genom en naturalistisk syn på "rasskillnader", medans man under folkhemsbyggandet utgick från rashygienismen för att skapa en medveten befolkningspolitik²⁸.

Vidare menar Hübinette et al. att dagens Sverige är präglad av rasism på både institutionell och strukturell nivå, samt på en vardaglig nivå människor emellan, och att detta står i stark kontrast till det faktum att Sverige i ett internationellt perspektiv anses ha en utomordentlig integrationspolitik och antidiskrimineringslagstiftning. Det poängteras även att den svenska befolkningen ofta framställs som en av de mest toleranta när det kommer till invandring och invandrare²⁹. Författarna problematiserar denna synen på Sverige genom att illustrera hur svenskhet och vithet alltid har varit, och fortsätter att vara, intimt förknippade, och att det svenska idealet för vithet är ovanligt exkluderande sett i ett internationellt perspektiv³⁰. Ylva Habel menar vidare att det finns en stark självbild av Sverige som ett raslöst och tolerant land som inte präglas av koloniala processer och föreställningar, men att detta är en falsk bild som undanskymmer vår delaktighet i att producera stereotyper av rasmässig och kulturell skillnad³¹.

²⁸ SOU 2005:41, Rapport av Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. *Bortom Vi och Dom: Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*, s. 99

²⁹ Hübinette, Tobias et al. Inledning i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 17-18

³⁰ Ibid. s. 28-30

³¹ Habel, Ylva. Rörelser och Schatteringar inom Kritiska Vithetsstudier i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 51

3. Teoretiskt ramverk

3.1 Kritisk diskursanalys

Kritisk diskursanalys, som utvecklades av Norman Fairclough, är både ett teoretiskt ramverk och en typ av metod inom diskursanalys. Syftet med kritisk diskursanalys är att problematisera och undersöka relationerna mellan språkliga handlingar och sociala och kulturella fenomen i olika sociala kontexter³². En diskurs definieras som en social praktik som skapar eller konstituerar den sociala världen och driver på förändringar i den sociala och kulturella världen. Det är alltså inte endast tal-och skriftspråk, utan diskurser innefattar även exempelvis bilder och andra former av visuell kommunikation³³.

Kritisk diskursanalys, liksom andra former av diskursanalys, har ontologiska och epistemologiska rötter i socialkonstruktionismen. Detta innebär att man ser på språk som både en form av handling som kan påverka världen, men även som en handling som är inbäddad i sitt sociala och historiska sammanhang och därmed speglar det³⁴. Denna form av diskursanalys är kritisk i det avseende att man avser synliggöra och påverka diskursens roll i att skapa och upprätthålla ojämlika maktrelationer³⁵. Vissa kritiska diskursteoretiker, såsom Van Dijk, poängterar även att av främsta intresse för kritisk diskursanalys är de diskursiva praktiker som används av politiska och sociala eliter för att upprätthålla ojämlika och orättvisa relationer i samhället³⁶. Han poängterar även att till skillnad från många andra angreppssätt inom diskursanalys, så bör man inom kritisk diskursanalys ha ett explicit sociopolitiskt ställningstagande, och att forskningen bör vara driven av "verkliga problem"³⁷.

³² Winther Jørgensen, Marianne & Philips, Louise. *Diskursanalys som Teori och Metod*, 19 uppl. Lund: Studentlitteratur. 2000, s. 66

³³ Ibid. s. 67

³⁴ Ibid. s. 13 ;68

³⁵ Ibid. s. 69

³⁶ Van Dijk, Teun. Principles of Critical Discourse Analysis. *Discourse and Society*, vol. 4, no. 2 1993, s. 250

³⁷ Ibid. s. 252

3.2 Kolonialitet och kolonialism

För att undersöka, problematisera och förstå de olika representationerna av migranter som uttrycktes av den svenska regeringen i samband med det ökade antal migranter som kom till Sverige under slutet av 2014 och framåt (en period som ofta refereras till som “flyktingkrisen”³⁸) så kommer teorin kolonialitet användas. Teorin grundar sig i att koloniala strukturer, institutioner och föreställningar lever kvar i och genomsyrar dagens samhällen trots den europeiska kolonialismens formella avskaffande, och att detta påverkar hur olika människor kategoriseras och framställs³⁹. Kolonialism förstås här som både en historisk period och som ett system av dominans som konstant reproduceras och upprätthålls genom diverse praktiker av legitimering och osynliggörande, politiska som vardagliga⁴⁰. Att framställa eller representera någon på ett visst sätt ses alltså som en form av maktutövning, makten att kategorisera, underordna och stereotypisera. Azarmandi kopplar exempelvis ihop kolonialitet med Galtungs kulturella våld, vilket är den typ av våld som legitimerar, normaliserar och osynliggör andra former av våld, ofta genom språkliga praktiker⁴¹. Det bör poängteras att som historisk period så åsyftas framförallt den europeiska kolonialismen, som daterats till 1400-talet fram till mitten på 1900-talet, och involverade erövringen av och kontrollen över stora delar av världen. Ideologin bakom kolonialismen byggde på rasistiska föreställningar om underlägsenheten hos den icke-europeiske “andre” och om västvärldens dominans⁴².

Det är särskilt väl lämpat att använda sig av denna typen av kritisk teori kombination med kritisk diskursanalys, eftersom att denna typen av diskursanalys utmärker sig genom sin nära koppling till analyser av makt och dominans⁴³.

³⁸ *Nationalencyklopedin*. Flyktingkrisen 2015. [u.å.]

³⁹ Azarmandi, Mahdis. The Racial Silence within Peace Studies. *Peace Review*. Vol. 30, no. 1 2018, s. 72

⁴⁰ *ibid.*s. 72

⁴¹ *Ibid.* s. 70; Galtung, Johan. Cultural Violence. *Journal of Peace Research*, vol. 27, no. 3 1990. 291-305.

⁴² Said, Edward. *Orientalism*. London: Penguin, 1978/2003, s. 40

⁴³ Halperin, Sandra & Heath, Oliver. *Political research. Methods and practical skills*. Glasgow: Oxford University Press. 2017, s. 314

Konceptet kolonialitet användes först av sociologen Aníbal Quijano för att beskriva den sociala hierarki som institutionaliserades i Latinamerika som ett resultat av den europeiska kolonialismen, men har under senare år utvecklats och även använts av forskare såsom Walter Dignolo och Mahdis Azarmandi⁴⁴. Teorin hjälper oss förstå hur de sociala hierarkier och kategoriseringar som formas av språk och diskurser är nära kopplade med koloniala strukturer och föreställningar som lever kvar och reproduceras än idag⁴⁵. Den kan även hjälpa oss synliggöra de olika och föränderliga föreställningar och idéer som sprungit ur kolonialismen och hur de reproduceras⁴⁶.

En central del av teorin är förståelsen av “den andre” respektive “självet”. I *The Language and Politics of Exclusion* skriver Stephen Harold Riggins om begreppet “den andre” (the other) som en grupp eller individ som på något sätt uppfattas som annorlunda eller som att avvika från normen⁴⁷. Bilden av “den andre” är även en viktig del i hur “självet” definieras. För att en person eller grupp ska kunna utveckla en självidentitet så måste en känsla av likhet med den egna gruppen utvecklas, men det måste även identifieras markörer av olikhet med “den andre”⁴⁸. Det system av dominans som sattes på plats under kolonialismen skapade enligt Azarmandi “den koloniala andre” som underordnades det västerländska, vita “självet” för att rättfärdiga det koloniala projektet, och detta system reproduceras och upprätthålls än idag⁴⁹.

Genom teorin blir det alltså tydligt hur framställningar av “den andre” används för att definiera och producera den egna gruppen, och föränderligheten hos dessa framställningar belyses. Exempelvis skriver Karim H Karim om mångfalden av framställningar om den muslimske “andre” i västerländsk populärkulturell diskurs, och poängterar att dessa skapades och spreds i tandem med konstruktionen av det

⁴⁴ Quijano, Aníbal. Coloniality and Modernity/Rationality; Mignolo, Walter D. Coloniality of power and de-colonial thinking; Azarmandi, Mahdis. The Racial Silence within Peace Studies

⁴⁵ Azarmandi, Mahdis. The Racial Silence within Peace Studies, s. 72

⁴⁶ Ibid, s. 73

⁴⁷ Riggins, Stephen Harold. The Rhetoric of Othering i *The Language and Politics of Exclusion: Others in Discourse* av Riggins, Stephen Harold (red.). Thousand Oaks, CA: SAGE 1997, s. 4-5

⁴⁸ Ibid. s. 5

⁴⁹ Azarmandi, Mahdis. The Racial Silence within Peace Studies, s. 73

västerländska självet⁵⁰. Dessa sätt att framställa “den andre”, bortom sina olikheter, har gemensamt att de både speglar och upprätthåller koloniala och rasistiska föreställningar.

En analys av de koloniala kvarlevnaderna som syns i framställningen av “den andre” ger även en något mer komplex och problematiserad bild än analyser som endast fokuserar på exempelvis fiendebilder eller stereotypisering. Liisa Malkki problematiserar konstruktionen av “flyktingfiguren” och visar att, snarare än att fungera som en hotbild eller fiende, så skapar bilden av flyktingen ett sätt att legitimera humanitära interventioner för det internationella samfundet⁵¹. Vidare påpekar hon att denna framställning av människor på flykt som “flyktingar” ofta leder till att de slutar ses som individer och istället ses som “universell man, universell kvinna, universellt barn och tillsammans, en universell familj”⁵². Chouliaraki och Stoic påpekar vidare att föreställningar om flyktingar skapas genom relativt öppna meningsskapande processer, och att dessa inte lätt kan sorteras in i stereotyper av “offerskap” eller “hot”⁵³. Framställningar av “den andre” behöver alltså inte vara av explicit negativ karaktär, men kan ändå vara exotiserande och osynliggöra den mångfald och agens som finns bland de som framställs⁵⁴.

⁵⁰ Karim, Karim H. The Historical Resilience of Primary Stereotypes: Core Images of the Muslim Other i *The Language and Politics of Exclusion: Others in Discourse* av Riggins, Stephen Harold (red.). Thousand Oaks, CA: SAGE 1997, s. 153-154

⁵¹ Malkki, Liisa H. Speechless Emissaries: Refugees, Humanitarianism, and Dehistoricization. *Cultural Anthropology*, vol. 11, no. 3 1996, s. 377-404

⁵² Ibid, s. 378

⁵³ Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news,, s. 1166

⁵⁴ Hübinette, Tobias et al. Inledning i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al, s. 27

4. Metod

4.1 Metod och operationalisering

Kritisk diskursanalys kommer användas som både teori och metod i denna uppsats. Eftersom uppsatsen ämnar undersöka hur migranter framställs av politiska aktörer, så kommer Van Leeuwens kritiska diskursanalytiska ramverk användas. Van Leeuwen ger en översikt av hur sociala aktörer blir framställda i diskurs genom att etablera par av kategorier som länkar samman textkvaliteter till sociala betydelser⁵⁵. Dessa kategorier kommer användas som ramverk för den kvalitativa analysen av de tal och uttalanden som gjordes av den svenska regeringen under den valda perioden. Det bör noteras att alla kategorier i Van Leeuwens ramverk inte kommer användas i analysen, eftersom de inte är relevanta för studiens syfte.

Inkludering/exkludering refererar till graden till vilken sociala aktörer inkluderas eller exkluderas i framställningarna av dem. Van Leeuwen skriver att aktörer till olika grad inkluderas eller exkluderas i diskursen för att gynna intressena hos de som framställer dem. Exempelvis skriver han att aktörer som inkluderas i framställningar tenderar att ses som legitima aktörer i större grad än de som exkluderas, och att detta kan användas som politisk strategi för att framställa en viss part i bättre eller sämre dager⁵⁶.

Aktivering/passivering är kopplat till den agens som tillskrivs de aktörer som framställs; aktivering innebär att subjekten presenteras som aktiva och dynamiska i en aktivitet eller händelse, och passivering innebär att subjektet presenteras som att "genomgå" eller "bli utsatt för" en aktivitet eller händelse. Van Leeuwen kallar detta "rollallokation" och argumenterar att framställningar av sociala aktörer kan omallokera sociala roller samt relationer mellan olika aktörer. I exemplet han tar upp i

⁵⁵ Van Leeuwen, Theo. *Discourse and Practice: New Tools for Critical Discourse Analysis*. New York, NY: Oxford University Press, 2008

⁵⁶ *ibid.* s. 31-32

sin text illustrerar han hur migranter i vissa fall passiviseras och framställs som harmlösa, och i andra aktiveras för att framstå som hotfulla⁵⁷.

Aggregering/individualisering refererar till huruvida subjekten presenteras som individer (*individualisering*) eller om de blir kvantifierade och refereras till som en grupp eller "massa" (*aggregering*). Detta är en viktig aspekt att undersöka eftersom individualitet respektive konformitet värdesätts olika i olika situationer och beroende på vem som framställs⁵⁸. Exempelvis poängteras Van Leeuwen att vissa grupper av migranter ofta aggregeras, dels för att legitimera "kostnads kalkyler" kring hur många den egna staten klarar av att mottaga, och dels för att legitimera bilden av dem som en ostoppar våg⁵⁹.

Slutligen har *personalisering/avpersonalisering* att göra med den grad till vilken subjekten blir framställda som människor, vilket illustreras med exempelvis personliga pronomen, namn eller konkreta substantiv⁶⁰. Enligt Van Leeuwen kan avpersonalisering bidra till att undanskymma identiteten eller agensen hos sociala aktörer, och kan ge både positiva och negativa konnotationer åt sagda aktörers handlingar eller egenskaper⁶¹.

Dessa kategorier kommer användas för att undersöka hur migranter framställs i tal, uttalanden och pressmeddelanden från den svenska regeringen under tidsperioden oktober 2014 till januari 2019.

För att strukturera analysen som gjorts kommer materialet presenteras under ett antal avsnitt där en viss sorts framställning av migranter har identifierats. Dessa avsnitt har vidare delats in i överrubriker med mer övergripande tema och underrubriker där skillnader i framställningarna belyses och problematiseras. De olika avsnitten kan ses

⁵⁷ Ibid. s. 43-44

⁵⁸ Van Leeuwen, Theo. *Discourse and Practice: New Tools for Critical Discourse Analysis*. New York, NY: Oxford University Press, 2008, s. 48

⁵⁹ Ibid. s. 50

⁶⁰ Ibid, s. 46

⁶¹ Ibid, s. 47

som idealtyper som rutinmässigt framställer migranter på ett visst sätt, och därför kan ses som att både spegla och reproducera normer kring hur “den andre” framställs i det offentliga rummet⁶². Dessa har identifierats dels genom textanalysen i sig, men även med hjälp av tidigare forskning.

De diskursiva praktiker som utgör framställningarna kommer att beskrivas i detalj löpande genom analysen. Övergripande teman kommer identifieras genom att koppla ihop användningen av vissa värdeladdade ord och respektive texters fokus till en sammantagen diskurs. Detta görs för att kunna knyta samman materialet till frågeställningarna. Under analysen så markerades värdeladdade ord, teman och kategoriseringar med olika färgpennor i textmaterialet för att säkerställa en bra överblick.

4.2 Material - Urval och avgränsningar

Det empiriska materialet utgörs av tal, uttalanden och pressmeddelanden från de politiker som satt i den svenska regeringen mellan den 3 oktober 2014 och 21 januari 2019.

Materialet avgränsades i flera steg. Det första steget gällde vilken typ av material som skulle utgöra grunden för analysen. Då det var elitdiskurs inom en svensk kontext som skulle undersökas så föll valet på tal och uttalanden av den svenska regeringen. Dock gjordes bedömningen att mängden material blev för liten när denna avgränsning gjordes, och därför utökades materialet till att även innefatta pressmeddelanden. Materialet har erhållits från regeringskansliets arkiv (<https://www.regeringen.se/tal>), där sökfunktioner tilläts för avgränsningar i tid och typ av material. Materialet är alltså begränsat till tal, uttalanden och pressmeddelanden som publicerats i regeringskansliets arkiv.

⁶² Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news, *Media, Culture and Society*, vol. 39, no. 8 2018, s. 1167

Som tidigare nämnts gjordes även en avgränsning i tid. Den valda tidsperioden blev 3 oktober 2014 till 21 januari 2019. Denna avgränsning gjordes av flera skäl. Det var under 2014 som det började ske öknningar i antalet migranter, inklusive flyktingar och asylsökande, som gjorde resan till Europa från krigsdrabbade länder såsom Syrien, Irak och Afghanistan⁶³, en ökning som eskalerade under 2015 och 2016. 2016 trädde begränsningslagen i kraft i Sverige som en konsekvens av det ökade antal migranter som sökt sig till Sverige, och denna lag förlängdes 2019⁶⁴. I januari 2019 så byttes den dåvarande regeringen Löfven I ut mot regeringen Löfven II med stöd från två borgerliga partier enligt Januariöverenskommelsen⁶⁵. Den tidsmässiga avgränsningen omfattar alltså endast tal, uttalanden och pressmeddelanden av regeringen Löfven I, för att kunna undersöka de olika framställningarna som uttrycktes inom ramen för samma regering.

På regeringens hemsida kan man läsa innehåll från regeringen och regeringskansliet, och det finns möjlighet att filtrera innehållet baserat på innehållstyp, politiskt område, avsändare och datum. Sökningen efter material gjordes enligt de avgränsningar som tidigare nämnts, vilket generade 331 sökresultat. Därefter gjordes en genomgång av de resultat som hittats, och vissa sökord användes för att identifiera vilka tal, uttalanden och pressmeddelanden som bedömdes relevanta för analysen. Sökorden som användes var flykting, flyktingkris, migrant, migration, migrationskris, asylsökande, ensamkommande, utlänning, invandring, och invandrare. Sökorden översattes även till engelska för att identifiera relevant material från internationella kontexter.

När detta gjordes uppkom totalt 109 tal, uttalanden och pressmeddelanden, varav majoriteten (98 dokument) bestod av pressmeddelanden och uttalanden. Av dessa var 1 dokument från 2014, 20 från 2015, 47 från 2016, 25 från 2017 och 16 från 2018.

⁶³ *Nationalencyklopedin*. Flyktingkrisen 2015. [u.å.]

⁶⁴ Migrationsinfo. Den Tillfälliga Lagen. *Migrationsinfo*. 2021.
<https://www.migrationsinfo.se/flyktingar/den-tillfalliga-lagen/>

⁶⁵ Sveriges Riksdag. Tidigare regeringsbildningar och statsministrar. *Riksdagen* [u.å],
<https://www.riksdagen.se/sv/sa-funkar-riksdagen/demokrati/regeringsbildning-hosten-2021/tidigare-regeringsbildningar-och-statsministrar/>

Detta material kom att utgöra grunden för analysen. I regeringskansliets arkiv hittades inga tal, uttalanden eller pressmeddelanden om ämnet som publicerats mellan december 2018 och januari 2019.

4.3 Metodologiska reflektioner

En väl genomförd textanalys innefattar även reflektion kring undersökningens styrkor och svagheter. Detta innebär bland annat en diskussion kring studiens validitet, det vill säga huruvida metoden mäter det som avses mätas. Eftersom kritisk diskursanalys har epistemologiska och ontologiska rötter i socialkonstruktionismen, så blir frågan om validitet mer komplex då forskaren behöver ta sin egen historiska och sociala förståelse i beaktande⁶⁶. Under arbetet med studien så togs det i åtanke att analysen av naturliga skäl skulle komma att vara åtminstone delvis subjektiv. Dock togs stor omsorg för att använda tydliga redskap och ramverk för analysen, samt att på ett transparent sätt redovisa för vägval och material för att nå en högre nivå av intersubjektivitet⁶⁷. Tydlighet och transparens kring vad för material som användes och hur det samlats in, och vilken metod och verktyg som använts för att analysera det bidrar även till studiens reliabilitet⁶⁸.

En annan viktig aspekt att ta i beaktande när det kommer till alla former av textanalys, inklusive kritisk diskursanalys, är källkritik⁶⁹. Det finns fyra kriterier för att etablera en texts trovärdighet. Dessa kriterier är tendens, äkthet, närhet i tid och oberoende⁷⁰. Under studiens gång användes endast tal, uttalanden och pressmeddelanden från politikerna i den svenska regeringen under den valda tidsperioden, och materialet togs från regeringens egen hemsida. Kriterierna för äkthet och beroende har därmed tagits hänsyn till. Kriterierna för närhet i tid och tendens blir mer komplexa inom ramen för just denna studien, eftersom det material som undersöks ofrånkomligen speglar politikernas uppfattningar och intressen av att

⁶⁶ Bergström, Göran & Boréus, Kristina. *Textens Mening och Makt*. Lund: Studentlitteratur, 2012, s. 405-406

⁶⁷ Teorell, Jan & Svensson, Torsten. *Att Fråga och Svara: Samhällsvetenskaplig Metod*. Malmö: Liber, 2007, s. 54-55

⁶⁸ Bergström, Göran & Boréus, Kristina. *Textens Mening och Makt*. Lund: Studentlitteratur, 2012, s. 42-43

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Teorell, Jan & Svensson, Torsten. *Att Fråga och Svara: Samhällsvetenskaplig Metod*, s. 104

påverka mottagaren och analyseras inom sin tidsmässiga kontext. Inom ramen för denna studie finns det därmed kriterier som är svåra att uppfylla, och det görs därför inga anspråk på att resultaten är helt och hållet generaliserbara eller allmängiltiga.

5. Analys och resultat

I detta avsnitt behandlas frågeställningen om hur migranter framställs av de svenska politikerna, där Van Leeuwens textanalys tillämpats. Metoden har använts för att granska samtliga dokument (pressmeddelanden, transkriberade tal och uttalanden) som användes som material, och exempel från dokumenten kommer presenteras. På grund av uppsatsens begränsade utrymme kommer inte exempel från alla texter ges.

Under analysen noterades en icke-konsekvent användning av termerna migration, migrant, flykting, utlänning och nyanländ, trots att det i materialet refereras till samma grupp människor, det vill säga de migranter som kom till Sverige under den valda tidsperioden. Enligt Migrationsverket betyder asylsökande en person som ansökt om asyl (fristad) i ett land, men ännu inte fått ett slutgiltigt svar på sin ansökan⁷¹. Flykting är en person som har sökt asyl och fått beslutet att stanna i landet på grund av flyktingskäl⁷². Migration innebär förflyttning av människor, oberoende om förflyttningen sker på grund av förföljelse eller frivilligt⁷³. I politikernas uttalanden, tal och pressmeddelanden så används dock begreppen omväxlande, och i vissa fall inte alls utan ersätts av termer som exempelvis “ensamkommande” vars juridiska mening är mindre fixerad⁷⁴. Det identifierades även mönster i de teman/begrepp/föreställningar som de olika termerna kopplades ihop med i materialet, vilket redogörs för nedan.

⁷¹ Migrationsverket. Om Asylsökande. *Migrationsverket*. 2022.

<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-asylsokande.html> (Hämtad 15 maj 2022)

⁷² Migrationsverket. Så Fungerar det att Söka Asyl. *Migrationsverket*. 2017.

https://www.migrationsverket.se/download/18.5bc6881815e14db675026d0/1511281928402/Barnbroschyr_med_for_alder.pdf, hämtad 15 maj 2022

⁷³ Eurostat: Statistics Explained. Ordlista: Migration. *Europeiska Kommissionen*. 2021.

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Migration/sv>, hämtad 15 maj 2022

⁷⁴ Hesse, Marie. *Ensamkommande men inte ensamma*

Tioårsuppföljning av ensamkommande asylsökande flyktingbarns

livsvillkor och erfarenheter som unga vuxna i Sverige. Diss. Stockholms Universitet, 2009, s. 17-18

5.1 Offer

Migranterna kategoriseras inte sällan som offer i politikernas uttalanden, men denna kategorin kan vidare delas in i två underkategorier av framställningar: “den vite mannens börda” och “en massa av olycksdrabbade”. Framställningen av migranter som offer är vanligast i början och mitten av tidsperioden, det vill säga under början av 2015 och en bit in på 2016. Den förstnämnda framställningen är dock närvarande i material även från 2017 och 2018, ofta i samband med att politikerna vill poängtera hur väl Sverige hanterade mottagandet av migranter.

5.1.1 Den vite mannens börda

I denna kategorin läggs mycket fokus på migranternas lidande, ofta i syfte att framhålla Sveriges eller västvärldens humanitarism och solidaritet. Migranterna tenderar att passiviseras och framställs ofta som hjälplösa offer för sina omständigheter. Särskilt under hösten 2015 görs många referenser till den stora ökningen av ensamkommande barn som kommer till Sverige, och inte sällan refererar man till migranter som “människor som flyr” eller “människor som räddats från” krig och konflikt⁷⁵. Flera politiker använder dessa framställningar, men de är särskilt vanliga i tal. Morgan Johansson, i ett tal vid UNHCRs lunchseminarium den 24 april 2015 uttrycker sig på följande vis:

EU leaders said that we must increase our efforts to save lives at sea, we must fight the traffickers who are sending people to their death on these boats⁷⁶.

⁷⁵För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Bah Kuhnke, A 2015, “Tal vid manifestationen för flyktingar”, Medborgarplatsen, Stockholm, Sverige, 6 september; Löfvén, S 2015, “Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar”, Medborgarplatsen, Stockholm, Sverige, 6 september; Löfvén, S 2015, “Statsminister Stefan Löfvens inledningsanförande, Nordiska rådets tematiska debatt”, Reykjavik, Island, 27 oktober; Socialdepartementet, *Stödboende kan införas som ny placeringsform januari 2016* [pressmeddelande] (5 november 2015), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/11/stodboende-kan-inforas-som-ny-placeringsform-januari-2016/>, hämtad 24 april 2022

⁷⁶Johansson, M. 2015, “Tal vid lunchseminarium med UNHCR”, New York, NY, USA, 24 april

Detta framställer migranterna som passiva offer för smugglare, samtidigt som att de kontrasteras med oss (“we”) som presenteras som aktiva och handelskraftiga. Denna typen av diskurs kan anses ha sina rötter i vad Edward Said kallar “orientalism”, och bilden av “den andre” som ett passivt offer för förtryckande strukturer som sitter och väntar på att bli räddad av vita européer⁷⁷. Framställningen av migranterna som passiva offer för smugglare lägger dessutom fokuset på smuggling och brottslighet, istället för de omständigheter som drivit människorna på flykt. Detta kan vidare anses bidra till en nedtoning av Sveriges (och Europas) egen roll i “flyktingkrisen” och misslyckandet att förhindra att migranterna kommer till skada.

Vidare kan fokuset på barnet som symbol för flyktingkrisen ses som att leda till en slags “infantilisering” av migranterna där de blir associerade med hjälplöshet och maktlöshet⁷⁸. Detta speglar till viss del även idén/ideologin bakom det koloniala projektet, som involverade en föreställning om kolonierna som infantila, outvecklade och i behov av västvärldens hjälp för att existera och utvecklas⁷⁹.

Migranterna tenderar även att aggregeras, det vill säga framställas som en “massa” av människor. Exempel på detta är när politikerna kvantifierar migranterna, och framställer dem i termer av siffror eller statistik⁸⁰. Detta görs ofta i kontexter där politikerna vill belysa Sveriges insatser för att “rädda” och “hjälpa” migranterna, där man vill understryka det stora antal migranter som man “tar ansvar för”.

⁷⁷ Said, Edward. *Orientalism*. London: Penguin, 1978/2003, s. 32-33

⁷⁸ Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news, *Media, Culture and Society*, vol. 39, no. 8 2018, s. 1168

⁷⁹ Ibid.; Said, Edward. *Orientalism*. London: Penguin, 1978/2003, s. 40

⁸⁰För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Justitiedepartementet, *Kommentarer med anledning av flyktingsituationen* [pressmeddelande] (5 november 2015), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/11/kommentarer-med-anledning-av-flyktingsituationen/>, hämtad 24 april 2022

Wallström, M 2016, “Utrikesministerns tal vid möte med koalitionen mot ISIL/Daesh”, Rom, Italien, 2 februari, Socialdepartementet, *Åsa Regnér: Situationen på HVB-hemmen är akut* [pressmeddelande] (22 februari 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/asa-regner-situationen-pa-hvb-hemmen-ar-akut/>, hämtad 24 april 2022

Since the conflict started over 70.000 people fleeing the violence in Syria have sought protection in Sweden. And according to the latest forecast approximately 40.000 more will apply for asylum this year. This means that Sweden by the end of this year would have received well over 100.000 people fleeing the violence in Syria⁸¹.

Under de perioder som Kustbevakningen har deltagit i Frontex insatser har myndigheten räddat över 13 000 nödställda människor från sjöodugliga båtar på Medelhavet⁸².

Genom att upprepade gånger aggregera migranterna, och endast referera till dem som siffror eller statistik, så avhumaniseras de och avskärmas från de svenska åhörarna. Man kan även argumentera för att genom att framställas som siffror eller statistik snarare än människor så fråntas migranterna sin mänsklighet, komplexitet och historia, vilket leder till att de känslor av empati som väcks hos åhörarna är, i bästa fall, flyktiga⁸³.

⁸¹ Johansson, M. 2015, "Tal vid lunchseminarium med UNHCR", New York, NY, USA, 24 april

⁸² Justitiedepartementet, *Kustbevakningen fortsätter stödja Frontex* [pressmeddelande] (29 november 2018), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/11/kustbevakningen-fortsatter-att-stodja-frontex/>, hämtad

⁸³ Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee 'crisis': a visual typology of European news, *Media, Culture and Society*, vol. 39, no. 8 2018, s. 1168-1169

5.1.2 En massa av olycksdrabbade

En annan vanlig framställning är bilden av migranterna som vad Chouliaraki och Stolic kallar “en massa av olycksdrabbade” (*egen översättning*) där deras existens reduceras till deras kroppsliga behov, det vill säga mat, vatten och skydd⁸⁴. Denna framställning liknar på många sätt den ovannämnda, men förutom att aggregera och passivisera migranterna så sker även en avpersonalisering, där de framställs som anonyma och ansiktslösa⁸⁵. I juni 2016 kommenterade bostadsminister Peter Eriksson bemyndigandet som skulle låta regeringen göra undantag från plan- och bygglagen vid en “extraordinär flyktingsituation” :

Om det uppstår liknande situationer i framtiden är det viktigt att regeringen snabbt kan fatta beslut för att säkerställa att alla som flyr kan få skydd och tak över huvudet⁸⁶.

Genom framställningen av migranterna som en “situation” snarare än som människor med behov, vilja och agens, så sker en avpersonalisering och passivisering. Vidare används uttrycket “tak över huvudet” som synonymt med boende för migranterna, vilket kan anses reproducera föreställningen att de överlever på ett “antropologiskt minimum” där faktorer som trygghet, tillhörighet och trivsel inte är relevanta⁸⁷.

⁸⁴ Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news, s. 1167

⁸⁵För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Justitiedepartementet & Socialdepartementet, *Regeringen presenterar åtgärder med anledning av flyktingsituationen* [pressmeddelande] (1 oktober 2015), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/regeringen-presenterar-atgarder-med-anledning-av-flyktingsituationen/>, hämtad 24 april 2022;

Justitiedepartementet, *5 000 kvotflyktingar till Sverige år 2019* [pressmeddelande] (21 december 2018), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/12/5-000-kvotflyktingar-till-sverige-ar-2019/>, hämtad 24 april 2022

⁸⁶ Näringsdepartementet, *Remiss: Särskilt bemyndigande ska ge regeringen möjlighet att göra undantag från plan- och bygglagen vid extraordinär flyktingsituation* [pressmeddelande] (13 juni 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/remiss-sarskilt-bemyndigande-ska-ge-regeringen-mojlighet-att-gora-undantag-fran-plan-och-bygglagen-vid-extraordinar-flyktingsituation/>, hämtad 24 april 2022

⁸⁷ Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news, s. 1167

Det skapas och reproduceras även en hierarki mellan “de olycksdrabbade massorna” och “självet”, det vill säga Sverige eller Europa i helhet. Migranterna framställs ofta som offer för sina omständigheter utan egen agens (passivisering) och som en anonym och ansiktslös massa (aggregering och avpersonalisering) som ställs i stark kontrast till det europeiska “självet” som är handlingskraftigt och solidariskt. I ett tal av Morgan Johansson från april 2015 kan denna föreställningen synas tydligt.

On the night between Saturday and Sunday up to 900 people drowned in the Mediterranean. We do not know who these people were. These boats do not carry passenger lists. Who were they? Probably many from Africa. Eritrea. Somalia. Probably many from the Middle East – Syria, Iraq and Palestine. Maybe we will never know who were on that boat⁸⁸

Här görs till och med en retorisk poäng av att “vi” inte vet vilka migranterna är, vart de kommer ifrån och vad de heter. Antalet drunknade understryks även, till synes för att skapa ett visst chockvärde. Denna massifiering och anonymisering kan anses skapa ett slags “generaliserat medlidande” hos åhörarna, där ingen kontext ges för omständigheterna som lett till migranternas lidande och västvärldens roll i att skapa och vidmakthålla det⁸⁹. Konflikterna i exempelvis Syrien som drev människorna på flykt har rötter i kolonialismen och kolonialstaternas misslyckande att skapa stabila och fungerande institutioner⁹⁰. Genom att aggregera, anonymisera och passivisera migranterna så osynliggörs dock detta, och politikerna kan uppmana till empati samtidigt som de skjuter ifrån sig det egna ansvaret över situationen.

⁸⁸Johansson, M. 2015, “Tal vid lunchseminarium med UNHCR”, New York, NY, USA, 24 april

⁸⁹ Chouliaraki, Lilie & Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news, s. 1167

⁹⁰ Beauchamp, Zack. Why people are fleeing Syria: a brief, simple explanation. *Vox*. 2015–09-04, hämtad 15 maj 2022

5.2 “De är precis som oss”

En annan typ av framställning av migranterna som varken faller i kategorin offer eller hot är bilden av migranterna som “precis som oss”. Här framställs de i högre grad som aktiva, och det sker även en viss personifiering, framförallt genom att man talar om migranterna “som du och jag”⁹¹. Den här framställningen är vanligast i början av 2015, men syns även paradoxalt nog under tidiga 2016, parallellt med mer explicit negativa framställningar som kommer diskuteras nedan. Denna framställning utmanar både föreställningen om migranterna som endast passiva offer som väntar på att bli räddade, och föreställningen om att de är fiender som aktivt hotar västerländska värderingar och livsstilar.

Miljoner människor är på flykt undan krig och fruktansvärd terror, människor som du och jag med drömmar och förhoppningar, men som tvingas fly undan bomber med sina barn i famnen⁹².

Här sker först en aggregering av migranterna (“miljoner människor”) som senare följs av orden “människor som du och jag” vilket kan ses som ett sätt att individualisera och personifiera migranterna och således göra dem till mer än en ansiktslös massa. Denna framställningen ger även migranterna en högre grad av agens, en agens som ofta kopplas till påståenden om att de “precis som oss” har drömmar, förhoppningar och erfarenheter.

⁹¹För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Löfvén, S 2015, “Statsminister Stefan Löfvens jultal”, Stockholm, Sverige, 19 december, Socialdepartementet, *Åsa Regnér: Situationen på HVB-hemmen är akut* [pressmeddelande] (22 februari 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/asa-regner-situationen-pa-hvb-hemmen-ar-akut/>, hämtad 24 april 2022

Socialdepartementet, *Ny lag föreslår begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn* [pressmeddelande] (16 mars 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/ny-lag-foreslar-begransningar-i-foraldrapenningen-for-foraldrar-som-kommer-till-sverige-med-barn/>, hämtad 24 april 2022

⁹² Löfvén, S. 2015 “Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar”. Medborgarplatsen, Stockholm, 6 september

Varje barn som kommer till Sverige har sina egna förutsättningar och unika historia med sig (...) Våra system ska hålla för såväl barn på flykt som andra barn och välfärden i övrigt⁹³.

Här görs en poäng av att "systemen", i detta fallet HVB-hem, inte ska göra skillnad på "barn på flykt" och "andra barn", och Regnér understryker även att de barn som kommer till Sverige är unika och egna individer, snarare än en generaliserad massa av behövande.

Denna framställningen av migranterna kan dock i vissa fall anses reproducera en föreställning om att den endast kan ses som individer med agens när de är "precis som oss", det vill säga västerländska⁹⁴. Ovanstående citat kan exempelvis kontrasteras med uttalanden om de migranter som associeras med "icke-västerländska" eller "illiberala" praktiker och värderingar, exempelvis månggifte:

Samtidigt har förekomsten av månggiften i Sverige ökat, inte minst genom ett ökat antal asylsökande som inte har tidigare anknytning till Sverige⁹⁵.

Här görs återigen en aggregering och avpersonalisering av migranterna, genom att nu benämna dem "ett ökat antal asylsökande" snarare än "människor som du och jag". Det poängteras även att migranterna som ägnar sig åt månggifte "inte har tidigare anknytning till Sverige" vilket kan ses som att öka distanseringen mellan det liberala, västerländska "självet" och den bakåtsträvande och illiberala "andre".

Det kan argumenteras för att detta skapar en hierarki av migranter där de som är "mest som oss" ses som mer värdiga av hjälp och beskydd än de som framställs som

⁹³ Socialdepartementet, *Åsa Regnér: Situationen på HVB-hemmen är akut* [pressmeddelande] (22 februari 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/asa-regner-situationen-pa-hvb-hemmen-ar-akut/>, hämtad 24 april 2022

⁹⁴ Maldonado Torres, Nelson. On the Coloniality of Being. *Cultural Studies*, vol. 21, no. 2-3, 2007, s. 244

⁹⁵ Justitiedepartementet, *Nya regler mot utländska månggiften* [pressmeddelande] (19 juli 2018), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/07/nya-regler-mot-utlandska-manggiften/>, hämtad 24 april 2022

annorlunda eller illiberala, och maktimbalsen mellan västvärlden och människorna från dess före detta kolonier och protektorat reproduceras och upprätthålls.

5.3 Hot

Den tredje överrubriken av framställningar involverar skildringar av migranterna som någon slags hot. Framställningen av migranter som terrorister eller säkerhetshot var särskilt påtaglig i efterdyningarna av uppmärksammade terrorattentat i bland annat Paris (2015) och Stockholm (2017). Vid dessa tidpunkter kan associationen mellan “den andre” och hot eller terrorism tänkas varit extra märkbar, och föreställningar som bygger på denna association blir därför mer framträdande i diskursen. I talen och pressmeddelandena utnyttjas ofta dessa föreställningar för att legitimera eller försvara politiska beslut som begränsar migrationen eller på andra sätt påverkar migranternas möjligheter och rätt att vistas i landet. Framställningen av migranterna som en “våg av behövande” var särskilt påtaglig under senare delen av 2015 och början av 2016, tänkbart på grund av att det var under denna perioden som flest migranter kom till Sverige .

5.3.1 Terrorister och säkerhetshot

Särskilt i perioderna kring terrorattackerna i Paris och Stockholm så kopplas inte sällan migranter och migration ihop med terror eller säkerhetshot⁹⁶. Här framställs migranter i hög grad som aktiva, de individualiseras och i vissa fall personaliseras även. Man talar alltså inte längre om en “massa av behövande” eller olyckliga offer, utan snarare om hotfulla individer eller “potentiella terrorister”.

⁹⁶ För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Ygeman, A. 2016, “Tal av Anders Ygeman på Folk och Försvars Rikskonferens 2016”, Sälen, Sverige, 12 januari. Justitiedepartementet, Regeringen beslutar att ytterligare förlänga gränskontroll vid inre gräns [pressmeddelande] (3 mars 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/03/regeringen-beslutar-att-ytterligare-forlanga-granskontroll-vid-inre-grans/>, hämtad 24 april 2022
Justitiedepartementet, Stärkt kontroll av resehandlingar [pressmeddelande] (21 oktober 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/10/starkt-kontroll-av-resehandlingar/>, hämtad 24 april 2022

Termerna “asylsökande” eller “flyktingar” som visserligen kan tyckas vaga men som ändå bär någon slags legal mening, byts inte sällan ut mot termen “utlänning”. Utlänning används rent juridiskt för att benämna en person som inte är svensk medborgare och inkluderar alltså exempelvis asylsökande och flyktingar⁹⁷. Intressant nog så används termen dock främst av politikerna när de talar om terrorister, säkerhetshot eller gränskontroller, vilket kan anses inge de som benämns “utlänningar” en slags hotfull agens, i kontrast till den hjälplöshet som associeras med termerna “flykting” och “asylsökande”⁹⁸. I ett pressmeddelande om att öka skyddet mot säkerhetshot från augusti 2018 blir denna association mellan begreppet “utlänning” och “potentiell terrorist” särskilt märkbar. Det står att regelverket:

(...) är ett värdefullt verktyg för att hantera utlänningar som bedöms utgöra säkerhetshot mot Sverige. Potentiella terrorister kan hindras från att komma in i eller att stanna kvar i Sverige⁹⁹.

I andra fall används visserligen ordet “flykting”, men ofta som prefix till ord som “kris” eller “katastrof” som även de inger de som framställs med en viss hotfull agens. I ett tal av Anders Ygeman från januari 2016 likställer han dessutom ihop “flyktingkris” och “flyktingkatastrof” med “mordbränder, översvämningar, skolmord, IKEA-mord och terrorattentat” och framställer migranterna som en kris som måste hanteras av samhället i likhet med andra katastrofer¹⁰⁰.

⁹⁷ Ds 2000:43. *Begreppet Invandrare: Användning i Myndigheters Verksamhet*

⁹⁸ För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande:

Justitiedepartementet, *Stärkt kontroll av resehandlingar* [pressmeddelande] (21 oktober 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/10/starkt-kontroll-av-resehandlingar/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Moderna och rättssäkra regler för att hålla utlänningar i förvar* [pressmeddelande] (31 maj 2018),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/05/moderna-och-rattssakra-regler-for-att-halla-utlanningar-i-forvar/>, hämtad 24 april 2022

⁹⁹ Justitiedepartementet, *Regeringen ser över regelverk för att öka skyddet mot säkerhetshot* [pressmeddelande] (24 augusti 2018),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/08/regeringen-ser-over-regelverk-for-att-oka-skyddet-mot-sakerhetshot/>, hämtad 24 april 2022

¹⁰⁰ Ygeman, Anders 2016, “Tal av Anders Ygeman på Folk och Försvars Rikskonferens 2016” Sälen, Sverige, 12 januari

5.3.2 En “våg”

I den andra framställningen av migranterna som “hot” så skildras de som en våg eller en massa av människor som hotar att orsaka en kollaps av det svenska samhället. De framställs som ett oformligt och ostoppbart hot, ofta i syfte att poängtera den börda som lagts på Sverige i termer i omhändertagande. Framställningarna involverar oftast en aktivering av migranterna, vilket innebär att de inte längre framställs som passiva offer utan snarare som en grupp med hotfull agens. Det görs även en aggregering och en avpersonalisering, vilket skiljer denna framställningen från “terrorister”; fokus läggs inte längre på individer och de hot de utgör mot svenska eller västerländska värderingar och livsstilar, utan snarare på migranter som en ohejdbar ström som hotar att orsaka någon slags “systemkollaps”¹⁰¹. Intressant nog specificeras sällan vad det är för system som kommer kollapsa, eller hur mottagandet av migranter skulle leda till detta, vilket bidrar till framställningen av ett vagt men alarmerande hot.

During a two-month period last autumn, Sweden took in 80 000 people at a rate that is equivalent to 25 million asylum seekers annually in the EU as a whole. This brought our reception system to the brink of collapse and, in the absence of working European solutions, it forced us to take unilateral action¹⁰²

This was not at least shown during last year when Sweden welcomed 163 000 refugees to Sweden. In many regions, and especially the Malmö region the systems were stretched to their limits¹⁰³.

Här kvantifieras (aggregeras) migranterna för att göra tydligt den “börda” som uppfattats läggas på Sveriges axlar. De ges agens i det avseende att de framställs som

¹⁰¹ För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Justitiedepartementet, *Regeringen föreslår förändringar i rätten till bistånd för asylsökande* [pressmeddelande] (22 mars 2016),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/03/regeringen-foreslar-forandringar-i-ratten-till-bistand-for-asylsokande/>, hämtad 24 april 2022

Bah Kuhnke, Alice 2016, “Tal av Alice Bah Kuhnke vid det nordiska biskopsmötet”, Visby, Sverige, 28 juni

¹⁰² Löfvén, Stefan 2016. “Tal av statsminister Stefan Löfvén i Europaparlamentet”, Strasbourg, Frankrike, 9 mars

¹⁰³ Bah Kuhnke, A, 2016, “Tal av Alice Bah Kuhnke på konferensen Museums in Times of Migration and Mobility”, Malmö, Sverige, 25 maj

att ha förmått det svenska integrationssystemet att nästan kollapsa, vilket i sin tur används för att rättfärdiga “unilateral action” i form av stängda gränser och ID-kontroller. Vidare personaliseras inte migranterna, som de gjorts i flera av de andra typerna av framställningar. De framställs i själva verket knappt som människor, utan snarare som siffror eller statistik.

Till skillnad från framställningen “en massa av olycksdrabbade” så är det här inte migranterna själva som framställs som offer. I båda diskurserna så aggregeras och avpersonaliseras migranterna, men här görs det till synes i syfte att framställa dem som en ekonomisk eller logistisk börda för det svenska samhället snarare än som offer. Migranterna framställs som en grupp som utnyttjar eller överväldigar den svenska gästfriheten, vilket både bidrar till den positiva bilden av Sverige som öppet och solidariskt, men som även reproducerar föreställningen om migranter som exploatörer som kommer till väst av ekonomiska snarare än humanitära skäl¹⁰⁴.

Båda ovannämnda framställningarna kan anses reflektera den koloniala föreställningen om “den andre” som fundamentalt annorlunda och hotfull. Ylva Habel skriver om idén om “den andre” som bland annat irrationell, driftstyrd och degenererad, och att denna idé i den koloniala världsbilden ställs i stark kontrast till det utvecklade, civiliserade Europa¹⁰⁵. Detta blir tydligt i framställningarna av migranterna som terrorister, säkerhetshot eller exploatörer och hur dessa kontrasteras med bilden av Sverige och Europa som solidariskt, tolerant och öppensinnat. Vidare har “andrefiering”, det vill säga språkliga strategier för att differentiera den egna gruppen från “de andra”¹⁰⁶, historiskt sett använts för att utöva kontroll över marginaliserade folkgrupper¹⁰⁷. På liknande sätt kan man argumentera för att migranterna framställdes som hot under de perioder då man behövde rättfärdiga eller

¹⁰⁴ Van Dijk, Teun. *Political Discourse and Racism: Describing Others in Western Parliaments* s. 45

¹⁰⁵ Habel, Ylva. Rörelser och Schatteringar inom Kritiska Vithetsstudier i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 52

¹⁰⁶ Riggins, Stephen Harold. *The Rhetoric of Othering* i *The Language and Politics of Exclusion: Others in Discourse* av Riggins, Stephen Harold (red.). Thousand Oaks, CA: SAGE 1997, s.12

¹⁰⁷ *Ibid.*, s. 9

försvara politiska beslut som ökade kontrollen över eller på andra sätt missgynnade migranterna.

5.4 Osynliga

Den fjärde kategorin för framställningar är när migranterna på något sätt osynliggörs från framställningen av dem. Ett av sätten detta görs på är genom att migrationen till Europa och Sverige framställs som en bakgrund till det europeiska gemenskapsbyggandet. Migranterna framställs som ett “test” för Europa eller Sverige, i likhet med andra politiska problem såsom klimatförändringar eller arbetslöshet. Den framställs som något som kan “definiera Europa” och migranterna skildras alltså antingen inte alls (exkludering) eller som en slags motsatspol mot vilken Europa eller Sverige kan definiera sig självt¹⁰⁸.

We have weathered a winter of despair. (...) Of our union not being able to cope with youth unemployment, social hopelessness and the global refugee crisis. Sweden will work for a new asylum system in the EU that is based on equal distribution, and in which asylum is sought in the EU – not in an individual country¹⁰⁹

Här görs en exkludering av migranterna i uttalandet, Löfvén refererar endast till “the global refugee crisis” som något som “vi” ska klara av att hantera. “Flyktingkrisen” blir här ett retoriskt verktyg för att definiera Europa och Sverige som aktörer som kan hantera allvarliga politiska problem, vilket kan anses skapa en distansering från det faktum att “krisen” består av faktiska människor som sökt sig till Europa på grund av krig och konflikt.

¹⁰⁸ För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Lövin, I 2016, “Anförande av Isabella Lövin vid FN:s högnivåmöte om hanteringen av omfattande migrations- och flyktingströmmar”, New York, New York, USA, 20 september
Justitiedepartementet, *Heléne Fritzon besöker flyktingläger i Jordanien* [pressmeddelande] (26 januari 2018), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/01/helene-fritzon-besoker-flyktinglager-i-jordanien/>, hämtad 24 april 2022

¹⁰⁹ Löfvén, Stefan 2016. “Tal av statsminister Stefan Löfven i Europaparlamentet”, Strasbourg, Frankrike, 9 mars

Förmågan att hantera svåra påfrestningar som samhället kan ställas inför behöver ständigt utvecklas. Det är därför viktigt att en större händelse som påtagligt påverkar flera av samhällets funktioner följs upp och utvärderas så att lärdomar kan dras för framtiden¹¹⁰.

Här sker inte endast en exkludering av migranterna genom att istället för att tala om människor, migranter eller flyktingar, tala om en "händelse", utan Ygeman skapar även en association mellan denna "händelse" och "svåra påfrestningar". Denna framställning kan ses som en kvarlevnad av den koloniala föreställningen om "den andre" som ett passivt, icke-mänskligt objekt som behöver organiseras, hanteras och civiliseras av västerländska, "utvecklade" stater¹¹¹.

I andra fall sker en delvis exkludering (kallat "backgrounding" av Van Leeuwen) av migranterna, det vill säga att de nämns indirekt genom referenser till "humanitära behov" eller "bistånd/assistans": "More needs to be done to meet the immense humanitarian needs in the region"¹¹².

Denna typ av (eller brist på) framställning skapar en distans mellan migranterna som indirekt refereras till, och självet. Detta kan knytas till frågan om representation, och hur framställningar av "den andre" kan fungera som ideologiska verktyg för att förstärka positioner av över-och underordning¹¹³. Genom att exkludera dem från uttalandena så osynliggör politikerna migranterna som politiska aktörer, och fråntar dem deras röst, vilket vidare begränsar deras politiska agens och befäster deras underordnade position i samhället¹¹⁴.

¹¹⁰ Justitiedepartementet, *Utvärdering av hanteringen av flyktingsituationen 2015* [pressmeddelande] (7 juni 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/utvardering-av-hanteringen-av-flyktingsituationen-2015/>, hämtad 24 april 2022

¹¹¹ Said, Edward. *Orientalism*. London: Penguin, 1978/2003, s.36

¹¹² Wallström, M 2016, "Utrikesministerns tal vid möte med koalitionen mot ISIL/Daesh", Rom, Italien, 2 februari

¹¹³ Berg, Linda. Stamhustru: Om Eurocentriska Myter, Kön och "Personlig Utveckling i Teveserien Ett Annat Sätt att Leva i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012, s. 119

¹¹⁴ Malkki, Liisa H. Speechless Emissaries: Refugees, Humanitarianism, and Dehistoricization. *Cultural Anthropology*, vol. 11, no. 3 1996, s. 378

Migranterna osynliggörs på olika sätt främst under senare delen av 2015, samt i första halvan av 2016, när som flest migranter kom till Sverige. I vissa fall “avlöser” denna diskursen offer-diskursen som var vanligare i början av 2015. Man kan exempelvis jämföra det ovannämnda talet av Stefan Löfven från 2016 med ett från 6 september 2015, där han använder bilden av Alan Kurdi, den syriske pojken som drunknade utanför Turkiet, för att väcka sympati och solidaritet hos det svenska folket¹¹⁵. I det sistnämnda talet så används det drunknade barnet som en symbol och bidrar till att individualisera och personalisera migranterna, medans de helt exkluderas i talet ovan.

Under samma period var även framställningen av migranterna som en “våg” vanlig. Även i det här fallet lägger politikerna ofta fokus på den “börda” som lagts på Sveriges och Europas axlar när det kommer till mottagandet av migranter. Exkluderingen och osynliggörandet av migranterna kan ses som ett sätt för politikerna att rättfärdiga de politiska beslut som begränsade migrationen till Sverige utan att nödvändigtvis villifiera migranterna. Istället fräntas det sin agens och framställs (om de framställs överhuvudtaget) som stumma objekt.

5.5 Resurser eller tillgångar

Den sista framställningen av migranter som kan identifieras i de tal, uttalanden och pressmeddelanden som gavs av politikerna i den svenska regeringen mellan oktober 2014 och januari 2019 är synen av dem som resurser eller tillgångar för samhället. Till skillnad från de flesta andra framställningar som identifierats så är denna diskurs mer uttalat positiv, och politikerna tenderar att understryka migranternas potential att vara produktiva medlemmar av det svenska samhället. Migranterna inkluderas i framställningarna av dem, och ges även en tydlig agens, ofta sammankopplad med idéer om integration, arbete eller utbildning.

¹¹⁵ Löfvén, S 2015. “Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar”. Stockholm, Sverige, 6 september

Framställningarna tenderar att aggregera migranterna, det vill säga skildra dem som grupp snarare än individer, men det sker även en personalisering eftersom de framställs som att ha vissa egenskaper eller drivkraft och inte bara presenteras som stumma objekt¹¹⁶.

Det är viktigt att behålla tydlighet och kontinuitet i mottagandet av asylsökande och nyanlända. Enskilda får då bättre möjligheter till etablering i samhälls- och arbetslivet¹¹⁷

I detta pressmeddelande görs först en aggregering då “asylsökande och nyanlända” klumpas ihop till en grupp, men direkt efter sker en viss individualisering och personalisering eftersom migranterna framställs som “enskilda” individer som har “möjligheter” att åstadkomma något i samhälls-och arbetslivet.

(..) det ska vara möjligt för den som har fått ett längre eller ett beviljat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå att beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon kan försörja sig. Det ska dessutom finnas en

¹¹⁶För fler exempel på tal, uttalanden och pressmeddelanden där denna framställningen är tydlig, se följande: Socialdepartementet, *Åsa Regnér: Situationen på HVB-hemmen är akut* [pressmeddelande] (22 februari 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/asa-regner-situationen-pa-hvb-hemmen-ar-akut/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Förslag om att studerande på gymnasienivå ska kunna få längre uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (2 februari 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/02/forslag-om-att-studerande-pa-gymnasieniva-ska-kunna-fa-lan-re-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (12 april 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/04/ett-sammanhallet-mottagande-med-tidsbegransade-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

¹¹⁷ Justitiedepartementet, *Ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (2 mars 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/ett-sammanhallet-mottagande-med-tidsbegransade-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

möjlighet till en etableringsfas på sex månader efter studierna då man kan söka arbete¹¹⁸.

Här kan man se en markant skillnad från hur migranter tidigare framställts i pressmeddelanden, uttalanden och tal, eftersom de ges mycket mer agens att faktiskt kunna etablera sig i samhället, söka arbete eller studera. Dessutom sker en individualisering och personalisering genom att benämna migranterna "han eller hon" snarare än exempelvis "utlänningen" eller "asylsökande". Vidare görs det ett försök att sudda ut den skarpa markeringen mellan självet och den andre i frasen "det ska dessutom finnas möjlighet till en etableringsfas (..) då man kan söka arbete". Ordet "man" kan benämna i princip vem som helst, och det görs ingen poäng av att personen som benämns inte är född i Sverige i själva uttalandet. Denna framställning kan alltså ses som en slags motdiskurs där flera av de koloniala föreställningarna som identifierades i flera av de andra framställningarna åtminstone till viss del utmanas.

Denna diskursen är mindre vanlig än de andra typerna av framställningar, och identifierades endast i ett fåtal av de dokument som analyserades. Framställningen av migranterna som möjliga tillgångar för det svenska samhället var endast synlig under slutet av 2016 och senare, då antalet migranter som sökte sig till Sverige hade minskat, till en del på grund av de gräns-och id-kontroller som satts in i slutet av 2015. Detta kan tänkas bero på flera saker. Dels är det tänkbart att politikerna lärt sig av hur situationen utvecklades, möjligtvis tagit till sig kritik om sina uttalanden från exempelvis media, eller fått ökad insikt i migrationens positiva sidor. Dels kan det minskade antalet migranter som sökte sig till Sverige under den senare delen av perioden ha gett politikerna tillräckligt mycket "andrum" att faktiskt ta till sig dessa insikter och lägga ökat fokus på integrationen av de migranter som kommit in i landet.

¹¹⁸ Justitiedepartementet, *Studerande på gymnasienivå ska kunna få längre uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (2 mars 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/studerande-pa-gymnasieniva-ska-kunna-fa-langre-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

6. Slutsats och diskussion

6.1 Slutsats

Som exemplifieras i analysen så gav politikerna i den svenska regeringen mellan 2014 och 2019 uttryck för ett flertal olika framställningar av migranter, som till olika grad kan kopplas till koloniala idéer om “den andre”. Analysen synliggjorde både framställningar som tydligare kunde kopplas till koloniala och rasistiska föreställningar om den icke-europeiske andre, såsom “terrorister”, “våg” eller “en massa av behövande”, men det fanns även exempel på framställningar som kan anses utgöra en motdiskurs mot dessa. Exempelvis framställningen “de är precis som oss” belyser migranternas individualitet och agens, och kan anses minska klyftan mellan “självet” och “den andre” genom att understryka att det ska råda jämlikhet mellan migranter och infödda svenskar. I delar av materialet kan dock även denna framställning anses reproducera en kolonialistisk världsbild där de (grupper av) migranter som anses vara “mest som oss” i större utsträckning framställs som mänskliga än de som anses förespråka eller ägna sig åt “icke-västerländska” eller “illiberala” praktiker som exempelvis månggifte.

En annan framställning som kan anses utgöra en slags motdiskurs är framställningen av migranter som tillgångar för det svenska samhället. Denna skildring utgör en stark kontrast till exempelvis synen på migranterna som en “våg” som hotar att kollapsa eller överväldiga det svenska samhället, och minskar även klyftan mellan “självet” och “den andre” eftersom det sällan påpekas att migranterna på något sätt skulle vara olika infödda svenskar.

De framställningar som var vanligast bland materialet var de som skildrade migranterna som antingen någon slags offer eller någon slags hot. Framställningen av migranterna som offer, antingen som en massa av olycksdrabbade eller som föremål för västerländsk välvilja, var som absolut vanligast i början av perioden. Dessa framställningar, som tidigare nämnt, reflekterar till viss del en kolonialistisk bild av

“den andre” som infantil, hjälplös, och i vissa fall helt ansiktslös i kontrast till det utvecklade och handlingskraftiga “självet”.

Framställningen av migranterna som en “våg” som hotar att kollapsa det svenska samhället förekom som mest under sena 2015 och första halvan av 2016, när flest migranter kom till Sverige. I perioderna efter terrorattackerna i Stockholm och Paris så blir framställningen av migranterna som hot och/eller terrorister allt tydligare, särskilt i vissa politikernas tal där hotbilder till synes används som ett retoriskt verktyg för att skapa chockvärde och dra till sig uppmärksamhet. Detta illustrerar väl en av ansatserna för kritisk diskursanalys, det vill säga idén om att språket både reflekterar och påverkar sin kontext. Politikernas framställning av migranterna som “hot” av olika slag kan både ses som en reaktion på omständigheterna, vare sig man talar om terrorattacker eller överväldigade integrationssystem, men kan även anses ha legitimerat en viss typ av politik och därmed påverkat sin kontext.

Det var även inte ovanligt att migranterna osynliggjordes och exkluderades helt, exempelvis genom att de framställdes som en “situation” eller händelse. Detta var framförallt vanligt under 2015 och 2016, när som flest sökte sig till Sverige. Framförallt gjordes exkluderingsåtgärder av migranterna i pressmeddelanden och uttalanden från myndigheter, där språket är mer formellt och sakligt. Men det fanns även exempel på när politikerna osynliggjorde och exkluderade migranterna i sina tal, exempelvis genom att framställa “flyktingsituationen” som en bakgrund till gemenskapsbyggandet inom EU.

Genom analysen blir det tydligt hur språket som social praktik upprätthåller eller utmanar vissa koloniala och rasistiska föreställningar om “den andre”, i detta fallet migranterna som kom till Sverige under mitten på 2010-talet. Med hjälp av språket så skapar politikerna olika framställningar av migranterna som på olika sätt och till olika grad reflekterar, reproducerar eller utmanar föreställningar om “den andre” som har rötter i kolonialism och rasism. Språkets roll i att både reflektera och påverka sin kontext blir alltså tydlig genom analysen. Det blir även tydligt hur framställningen av

migranterna ofta spelar en central roll i hur politikerna talar om och ser på Sverige, som i detta fall kan anses utgöra "självet". Emedan majoriteten av materialet som analyserades innehöll framställningar av migranterna som kan anses reflektera och reproducera den koloniala hierarkin mellan "självet" och "den andre" så fanns det även material där en motdiskurs kunde identifieras. I detta fall fanns det alltså inte en enskild, dominant framställning, utan flera olika, föränderliga och kontrasterande framställningar som kan anses bygga på olika föreställningar om "den andre".

6.2 Diskussion

Som konstaterats i resultatet så blev det tydligt att det fanns flera olika, ibland kontrasterande framställningar av migranterna under perioden. Genom att undersöka politikernas diskurser genom teorin kolonialitet så synliggjordes de möjliga kopplingar mellan dessa framställningar och rasistiska och koloniala föreställningar som lever kvar än idag. Det fanns även framställningar som tycktes bygga på positiva (eller åtminstone neutrala) föreställningar om "den andre", vilka kanske framkommit tydligare om en annan analytisk lins använts. Nancy Frasers teori om "counter publics", definierat som diskursiva utrymmen där medlemmar av en subordinerad social grupp uttrycker och sprider motdiskurser som utmanar den dominanta diskursen,¹¹⁹ hade exempelvis kunnat användas för att närmare undersöka hur politiska elitors diskurser utmanas och omformuleras.

Som tidigare nämnt så var framställningarna även föränderliga över tid och mellan kontexter. I mitten av 2016 trädde begränsningslagen i kraft, vilken sänkte Sveriges asylregler till den miniminivå som krävs enligt EU-rätten och internationella konventioner¹²⁰. Vid den här tidpunkten kan man se en förändring i de framställningar som uttrycks. I perioden strax innan lagen trädde i kraft ökade framställningarna av migranter som en ostoppar "våg" och som "en massa av olycksdrabbade", medan perioden efter lagen trätt i kraft präglades av framställningar som i större grad

¹¹⁹ Fraser, Nancy. Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy, *Social Text*, No. 25/26, 1990, s. 67

¹²⁰ Migrationsinfo. Den Tillfälliga Lagen. *Migrationsinfo*. 2021. <https://www.migrationsinfo.se/flyktingar/den-tillfalliga-lagen/>, hämtad 15 maj 2022

individualiserade och aktiverade migranterna. Detta kan kopplas till en central aspekt av kritisk diskursteori, vilken ser förändringar i diskurser som resultat av en konstant förhandlingsprocess mellan olika maktrelationer. När maktrelationer förändras eller det uppkommer ett konkurrerande element inom diskursen som ifrågasätter det dominanta perspektivet så kan det ske diskursiv förändring¹²¹. När det legala ramverket för mottagandet av migranter förändrades så förändrades alltså även diskursen kring migranterna.

Under analysen identifierades inga större skillnader i framställningar mellan politiker eller departement, utan de tal, uttalanden och pressmeddelanden som publicerades kunde i princip ses som en sammantagen diskurs. Detta passar med Van Dijks argument om att utbredda föreställningar och fördomar produceras och sprids kollektivt av grupper av eliter¹²². Detta tyder alltså på att även om det möjligtvis finns skillnader i hur individuella politiker ser på migranter, så uttrycks endast de framställningar som sanktionerats av gruppen, i detta fallet regeringen i helhet. Dock ska det även poängteras att i mycket av materialet så kunde identifieras flera olika framställningar. I dessa fall lades fokus i analysen på den framställningen som upplevdes vanligast förekommande eller tydligast i materialet.

Tal som hölls i en internationell kontext tenderade dock att uttrycka framställningarna "white savior" och "våg" i större utsträckning, tänkbart för att understryka Sveriges humanitarianism och uppoffringar i jämförelse med resten av Europa. Det fanns även en något större tendens för vissa av de mest synliga politikerna, det vill säga statsminister Stefan Löfvén, justitie-och migrationsminister Morgan Johansson och utrikesminister Margot Wallström att, åtminstone i början av perioden, använda sig av någon av offer-framställningarna i sina tal. Detta kan tänkas bero på att denna typen av framställning har ett visst chockvärde och pathos, som är vanligare att använda i tal än exempelvis pressmeddelanden som måste hålla en viss saklig ton. Generellt sett

¹²¹ Winther Jørgensen, Marianne & Philips, Louise. *Diskursanalys som Teori och Metod*, 19 uppl. Lund: Studentlitteratur. 2000, s. 80-81

¹²² SOU 2005:41, Rapport av Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. *Bortom Vi och Dom: Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*, s. 115

innehöll pressmeddelandena ett sakligare, mer formellt språk, vilket även kan ha påverkat hur migranterna framställdes. Exempelvis skedde exkludering av migranterna oftare i pressmeddelanden, tänkbart eftersom det är vanligare att pressmeddelande använder passiv form i språket. Det noterades även under analysen att tal var vanligare tidigare i tidsperioden, medan det material som togs från 2017 och 2018 bestod mestadels av pressmeddelanden och enstaka uttalanden. Detta kan alltså ha påverkat vilka framställningar som uppfattades som vanligast under just den perioden.

Anledningen till att majoriteten av texterna som användes som underlag för analysen uppfattades uttrycka framställningar som innehöll rasistiska och koloniala föreställningar om “den andre” kan delvis bero på att det är sådana föreställningar som synliggörs av teorin kolonialitet. Som tidigare nämnt så kan andra perspektiv och föreställningar ha synliggjorts genom att använda en annan teoretisk lins, exempelvis Fraser “counter publics”. Dock ska man inte bortse från det faktum att teorin synliggör flera problematiska föreställningar hos politikerna som påverkar hur migranterna framställs, och att dessa potentiellt har väldigt reella konsekvenser för hur migranterna sedan behandlas. Denna textanalys har undersökt diskurserna hos politikerna på mikronivå men diskursen och föreställningarna har potential att påverka samhället och politiken på makronivå.

Eftersom kritisk diskursanalys handlar om att synliggöra orättvisa sociala strukturer och praktiker, så är det detta som gjorts inom ramen för denna studie¹²³. Uppsatsens begränsade utrymme har dock även begränsat analysen och gjort det svårt att belysa alla punkter på ett rättvist sätt. Exempelvis har det inte gått att kommentera alla texter, och det har ej funnits utrymme att presentera allt material som användes som underlag för analysen. Ytterligare begränsningar, exempelvis i typ av material eller tid, hade eventuellt varit fördelaktiga för att kunna vidareutveckla vissa områden av

¹²³ Winther Jørgensen, Marianne & Philips, Louise. *Diskursanalys som Teori och Metod*, 19 uppl. Lund: Studentlitteratur. 2000, s. 69

analysen och ge en mer detaljerad redogörelse för vissa aspekter. Detta är en av studiens begränsningar.

Med tanke på den makt som politiska eliter har över hur allmänheten uppfattar och ser på migration och migranter, och den roll de spelar i att antingen reproducera eller utmana ojämlika samhällsstrukturer så är det viktigt att problematisera och förstå de olika framställningar av migranter de uttrycker. Förhoppningen med den här studien är att den ska vara ett steg på vägen i att undersöka de rasistiska och koloniala föreställningar som potentiellt lever kvar och fortsätter påverka de samhällen vi lever i idag. Detta är viktigt inte bara för att förstå dessa föreställningar, utan även för att kunna förändra dem. Att ha ett kritiskt förhållningssätt är därför av yttersta vikt för att utmana potentiellt skadliga framställningar och stereotyper, något denna uppsats förhoppningsvis kan bidra med.

6.3 Vidare forskning

Studien är, som tidigare nämnt, begränsad när det kommer till utrymme, vilket gör att det krävs mer forskning på ämnet. Bland annat skulle det vara intressant att undersöka andra aspekter av eliteras diskurs, exempelvis politiska debatter eller panelsamtal. Detta skulle vidare kunna synliggöra hur dominant diskurser formas och utmanas, och hur framställningar potentiellt skiljer sig partier eller individer emellan.

Det hade även varit av intresse att undersöka huruvida politikernas framställningar av migranter haft en inverkan på den allmänna opinionen om migranter i Sverige. Detta hade kunnat göras genom att exempelvis utföra opinionsundersökningar för att analysera konsekvenserna av de olika framställningarna och hur de förändrats över tid.

7. Referenser

Ahmed, Sarah. *Strange Encounters; Embodied Others in Post-Coloniality*. 1 uppl. Routledge 2000

Azarmandi, Mahdis. The Racial Silence within Peace Studies, *Peace Review: A Journal of Social Justice*, vol. 30, 2018, s. 69–77

Bauman, Zygmunt. *Strangers at Our Door*. 1 uppl. Polity Press 2016

Beauchamp, Zack. Why people are fleeing Syria: a brief, simple explanation. *Vox*. 2015–09-04

Berg, Linda. Stamhustru: Om Eurocentriska Myter, Kön och Personlig Utveckling i Teveserien Ett Annat Sätt att Leva i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012

Bergström, Göran och Boréus, Kristina. (red.), *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur, 2018

Chouliaraki, Lilie och Stolic, Tijana. Rethinking media responsibility in the refugee 'crisis': a visual typology of European news, *Media, Culture & Society*, vol. 6, no. 8, 2017, s. 1162–1177

Dahlstedt, Magnus och Neergaard, Anders. Crisis of Solidarity? Changing Welfare and Migration Regimes in Sweden. *Critical Sociology*, vol. 45, no. 1. 2019

Ds 2000:43. *Begreppet Invandrare: Användning i Myndigheters Verksamhet*

Eurostat: Statistics Explained. Ordlista: Migration. *Europeiska Kommissionen*. 2021. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Migration/sv>, hämtad 15 maj 2022

Fraser, Nancy. Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy, *Social Text*, No. 25/26, 1990, s. 56-80

Galtung, Johan. Cultural Violence. *Journal of Peace Research*, vol. 27, no. 3 1990, s. 291-305

- Gripenberg, Pia. Magdalena Andersson: Andra länder får ta ansvar för ukrainska flyktingar, *DN*, 2022-02-18, hämtad 15 maj 2022
- Habel, Ylva. Rörelser och Schatteringar inom Kritiska Vithetsstudier i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012
- Hessle, Marie. *Ensamkommande men inte ensamma Tioårsuppföljning av ensamkommande asylsökande flyktingbarns livsvillkor och erfarenheter som unga vuxna i Sverige*. Diss. Stockholms Universitet, 2009
- Hübinette, Tobias och Tigervall, Carina. "Japaner, Japaner, Japaner..." Representationer av Asiater i Svensk Samtidskultur i *Om Ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012
- Hübinette, Tobias et al. Inledning i *Om ras och Vithet i det Samtida Sverige* av Tobias Hübinette et al. Mångkulturellt Centrum, 2012
- Karim, Karim. H. The Historical Resilience of Primary Stereotypes: Core Images of the Muslim Other i *The Language and Politics of Exclusion: Others in Discourse* av Riggins, Stephen Harold (red.). Thousand Oaks, CA: SAGE 1997
- Maldonado-Torres, Nelson. On the Coloniality of Being: Contributions to the development of a concept, *Cultural Studies*, vol. 21, no. 2-3, 2003, s. 240-270
- Malkki, Linda H. Speechless Emissaries: Refugees, Humanitarianism, and Dehistoricization, *Cultural Anthropology*, vol. 11, no. 3, 1996, s. 377-404
- Mignolo, Walter D. Coloniality of power and de-colonial thinking, *Cultural Studies*, vol. 21, no. 2-3, 2007, s. 155-167
- Migrationsinfo. Den Tillfälliga Lagen. *Migrationsinfo*. 2021. <https://www.migrationsinfo.se/flyktingar/den-tillfalliga-lagen/>, hämtad 15 maj 2022
- Migrationsverket. Om Asylsökande. *Migrationsverket*. 2022.
- Migrationsverket. Så Fungerar det att Söka Asyl. *Migrationsverket*. 2017. https://www.migrationsverket.se/download/18.5bc6881815e14db675026d0/1511281928402/Barnbroschyr_med_foralder.pdf, hämtad 15 maj 2022

Nationalencyklopedin. Flyktingkrisen 2015. [u.å.], hämtad 15 maj 2022

Quijano, Aníbal. Coloniality and Modernity/Rationality, *Cultural Studies*, vol. 21, no. 2-3, 2007, s.168-178

Riggins, Stephen Harold. The Rhetoric of Othering i *The Language and Politics of Exclusion: Others in Discourse* av Riggins, Stephen Harold (red.). Thousand Oaks, CA: SAGE 1997

Said, Edward. Orientalism. London: Penguin, 1978/2003

Sajjad, Tazreena. What's in a name? 'Refugees', 'migrants' and the politics of labelling, *Race and Class*, vol. 60, no. 2, 2018, s. 40-62

SCB. *Invandring till Sverige*, 2022-04-26, hämtad 15 maj 2022

SOU 2005:41, Rapport av Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. *Bortom Vi och Dom: Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*

SOU 2004:48, Integrationspolitiska maktutredningen. *Kategorisering och integration Om föreställda identiteter i politik, forskning, media och vardag*

Sveriges Riksdag. Tidigare regeringsbildningar och statsministrar. *Riksdagen* [u.å], <https://www.riksdagen.se/sv/sa-funkar-riksdagen/demokrati/regeringsbildning-hosten-2021/tidigare-regeringsbildningar-och-statsministrar/>, hämtad 15 maj 2022

Teorell, Jan och Svensson, Torsten., 2007. *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber, 2007.

Van Leeuwen, Theo. *Discourse and Practice: New Tools for Critical Discourse Analysis*. New York, NY: Oxford, 2008

Van Dijk, Teun. Political Discourse and Racism: Describing Others in Western Parliaments i *The Language and Politics of Exclusion* av Stephen Harold Riggins (red.), Thousand Oaks, CA: SAGE, 1997

Van Dijk, Teun. Elitdiskurser och Institutionell Rasism i *SOU 2005:41, Rapport av Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. Bortom Vi och Dom: Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*

Van Dijk, Teun. Principles of Critical Discourse Analysis, *Discourse and Society*, vol. 4, no. 2, 1993, s. 249-283

Winther-Jørgensen, M. och Phillips, L. *Diskursanalys som teori och metod* Lund: Studentlitteratur, 2000.

Yantseva, Victoria. Migration Discourse in Sweden: Frames and Sentiments in Mainstream and Social Media. *Social Media and Society*, 2020

Zaru, Deena. Europe's unified welcome of Ukrainian refugees exposes 'double standard' for nonwhite asylum seekers. *ABC News*, 2022-03-08

7.1 Material (i kronologisk ordning)

2014:

Justitiedepartementet, *Morgan Johansson på UNHCR:s konferens om flyktingar från Syrien* [pressmeddelande] (9 december 2014),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2014/12/morgan-johansson-pa-unhcrs-konferens-om-flyktingar-fran-syrien/>, hämtad 24 april 2022

2015:

Justitiedepartementet, *Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson på ministerråd i Bryssel* [pressmeddelande] (12 mars 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/03/justitie--och-migrationsminister-morgan-johansson-pa-ministerrad-i-bryssel/>, hämtad 24 april 2022

Johansson, M 2015, "The regional impact of the Syrian refugee crisis: What more can be done to save human lives and support the neighbouring countries?", Tal vid lunchseminarium med UNHCR, New York, 24 april.

Justitiedepartementet, *Morgan Johansson i Jordanien och Libanon* [pressmeddelande] (7 maj 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/05/morgan-johansson-i-jordanien-och-libanon/>, hämtad 24 april 2022

Bah Kuhnke, A. 2015, "Tal vid manifestationen för flyktingar", Medborgarplatsen, Stockholm, Sverige, 6 september

Löfvén, S. 2015, “Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar”, Medborgarplatsen, Stockholm, Sverige, 6 september.

Arbetsmarknadsdepartementet, *Statsministern bjuder in till Sverige tillsammans* [pressmeddelande] (24 september 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/09/statsministern-bjuder-in-till-sverige-tillsammans/>, hämtad 24 april 2022

Löfvén, S. 2015, “Statsministerns anförande i FN:s generalförsamling”, New York, New York, USA, 30 september

Justitiedepartementet & Socialdepartementet, *Regeringen presenterar åtgärder med anledning av flyktingsituationen* [pressmeddelande] (1 oktober 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/regeringen-presenterar-atgarder-med-anledning-av-flyktingsituationen/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, Socialdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet, *Regeringen presenterar åtgärder för asylsökandes boende och skolgång* [pressmeddelande] (9 oktober 2015), hämtad 24 april 2022

Utrikesdepartementet, *Bistandsminister Isabella Lövin deltar i konferens om flyktingåtervändande till Somalia* [pressmeddelande] (21 oktober 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/bistandsminister-isabella-lovin-deltar-i-konferens-om-flyktingatervandande-till-somalia/>, hämtad 24 april 2022

Löfvén, S. 2015, “Statsminister Stefan Löfvens inledningsanförande, Nordiska rådets tematiska debatt”, Reykjavik, Island, 27 oktober

Justitiedepartementet, *Kommentarer med anledning av flyktingsituationen* [pressmeddelande] (5 november 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/11/kommentarer-med-anledning-av-flyktingsituationen/>, hämtad 24 april 2022

Socialdepartementet, *Stödboende kan införas som ny placeringsform januari 2016* [pressmeddelande] (5 november 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/11/stodboende-kan-inforas-som-ny-placeringsform-januari-2016/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, *Mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända ska utredas* [pressmeddelande] (5 november 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/11/mottagande-och-bosattning-av-asylsokande-och-nyanlanda-ska-utredas/>, hämtad 24 april 2022

Löfvén, S. 2015, “Stefan Löfvéns tal på toppmötet i Valletta”, Valletta, Malta, 12 november

Arbetsmarknadsdepartementet, *Alla kommuner ska ta ansvar för mottagandet av nyanlända* [pressmeddelande] (26 november 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/11/alla-kommuner-ska-ta-ansvar-for-mottagandet-av-nyanlanda/>, hämtad 24 april 2022

Statsrådsberedningen, *Sverige och Afghanistan inleder förhandlingar om återtagandeavtal* [pressmeddelande] (4 december 2015),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/12/sverige-och-afghanistan-inleder-forhandlingar-om-atertagandeavtal/>, hämtad 24 april 2022

Löfvén, S. 2015, “Statsminister Stefan Löfvéns jultal”, Stockholm, Sverige, 19 december

2016:

Ygeman, A. 2016, “Tal av Anders Ygeman på Folk och Försvars Rikskonferens 2016”, Sälen, Sverige, 12 januari.

Justitiedepartementet, *Ny modell ska fördela ensamkommande barn och unga rättvist mellan kommuner* [pressmeddelande] (28 januari 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/01/ny-modell-ska-fordela-ensamkommande-barn-och-unga-rattvist-mellan-kommuner/>, hämtad 24 april 2022

Wallström, M. 2016, “Utrikesministerns tal vid möte med koalitionen mot ISIL/Daesh”, Rom, Italien, 2 februari

Arbetsmarknadsdepartementet, *Anvisningar till kommunerna att ta emot nyanlända* [pressmeddelande] (4 februari 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/anvisningar-till-kommunerna-att-ta-emot-nyanlanda/>, hämtad 24 april 2022

Löfvén, S. 2016, “Anförande av statsministern vid Syrienkonferensen i London”, London, England, 8 februari.

Justitiedepartementet, *Förslag om att tillfälligt begränsa möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, [pressmeddelande] (11 februari 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/forslag-om-att-tillfalligt-begransa-mojligheten-att-fa-uppehallstillstand-i-sverige/>, hämtad 24 april 2022

Socialdepartementet, *Åsa Regnér: Situationen på HVB-hemmen är akut* [pressmeddelande] (22 februari 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/asa-regner-situationen-pa-hvb-hemmen-ar-akut/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Regeringen föreslår ändring av en avvisningsbestämmelse i utlänningslagen* [pressmeddelande] (26 februari 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/regeringen-foreslar-andring-av-en-avvisningsbestammelse-i-utlanningslagen/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Regeringen beslutar att ytterligare förlänga gränskontroll vid inre gräns* [pressmeddelande] (3 mars 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/03/regeringen-beslutar-att-ytterligare-forlanga-granskontroll-vid-inre-grans/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Regeringen föreslår förändringar av bestämmelserna om rätt till bistånd för asylsökande* [pressmeddelande] (4 mars 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/03/regeringen-foreslar-forandringar-av-bestammelserna-om-ratt-till-bistand-for-asylsokande/>, hämtad 24 april 2022

Löfvén, S. 2016, “Tal av statsminister Stefan Löfven i Europaparlamentet”, Strasbourg, Frankrike, 9 mars.

Justitiedepartementet, *Regeringen föreslår ändring av en avvisningsbestämmelse i utlänningslagen* [pressmeddelande] (18 mars 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/03/regeringen-foreslar-andring-av-en-avvisningsbestammelse-i-utlanningslagen/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Regeringen föreslår förändringar i rätten till bistånd för asylsökande* [pressmeddelande] (22 mars 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/03/regeringen-foreslar-forandringar-i-ratten-till-bistand-for-asylsokande/>, hämtad 24 april 2022

Johansson, M. 2016, "Tal av Morgan Johansson vid UNHCR:s högnivåkonferens i Geneve om vidarebosättning av syriska flyktingar", Geneve, Schweiz, 30 mars.

Justitiedepartementet, *Förslag om att tillfälligt begränsa möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige* [pressmeddelande] (6 april 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/04/forslag-om-att-tillfalligt-begransa-mojligheten-att-fa-uppehallstillstand-i-sverige/>, hämtad 24 april 2022

Lövin, I. 2016, "Isabella Lövins tal vid den öppna debatten om fredsprocessen i Mellanöstern i FN:s säkerhetsråd", New York, New York, USA, 18 april

Justitiedepartementet, *Förslag om att tillfälligt begränsa möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige* [pressmeddelande] (28 april 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/04/forslag-om-att-tillfalligt-begransa-mojligheten-att-fa-uppehallstillstand-i-sverige2/>, hämtad 24 april 2022

Regnér, Å., 2016, "Tal av jämställdhetsminister Åsa Regnér vid Women in Parliament 2016", Amman, Jordanien, 5 maj

Johansson, M. 2016, "Emerging Global Migration and Mobility, Trends and Issues: A Swedish Perspective", Dhaka, Bangladesh, 13 maj

Justitiedepartementet, *Ygeman mötte chefen för Frontex i Stockholm* [pressmeddelande] (18 maj 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/05/ygeman-motte-chefen-for-frontex-i-stockholm/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Rättsmedicinalverket får i uppdrag att genomföra medicinska åldersbedömningar* [pressmeddelande] (20 maj 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/05/rattsmedicinalverket-far-i-uppdrag-att-genomfora-medicinska-aldersbedomningar/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Tre uppdrag till Migrationsverket om återvändande*, [pressmeddelande], (23 maj 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/05/tre-uppdrag-till-migrationsverket-om-atervandande/>, hämtad 24 april 2022

Bah Kuhnke, A. 2016, "Tal av Alice Bah Kuhnke på konferensen Museums in Times of Migration and Mobility", Malmö, Sverige, 25 maj

Statsrådsberedningen, *Stefan Löfven värd för flyktingtoppmöte tillsammans med president Obama* [pressmeddelande] (3 juni 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/stefan-lofven-var-d-for-flykting-toppmote-tillsammans-med-president-obama/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Utvärdering av hanteringen av flyktingsituationen 2015* [pressmeddelande] (7 juni 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/utvardering-av-hanteringen-av-flyktingsituationen-2015/> , hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, *Fokusområden för ett hållbart mottagande och effektiv etablering identifierade* [pressmeddelande] (9 juni 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/fokusomraden-for-ett-hallbart-mottagande-och-effektiv-etablering-identifierade/>, hämtad 24 april 2022

Näringsdepartementet, *Remiss: Särskilt bemyndigande ska ge regeringen möjlighet att göra undantag från plan- och bygglagen vid extraordinär flyktingsituation* [pressmeddelande] (13 juni 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/remiss-sarskilt-bemyndigande-ska-ge-regeringen-mojlighet-att-gora-undantag-fran-plan--och-bygglagen-vid-extraordinar-flyktingsituation/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, *Nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga* [pressmeddelande], (23 juni 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/nytt-ersattningssystem-for-mottagandet-av-ensamkommande-barn-och-unga/>, hämtad 24 april 2022

Bah Kuhnke, A. 2016, “Tal av Alice Bah Kuhnke vid det nordiska biskopsmötet”, Visby, Sverige, 28 juni

Justitiedepartementet, *Försörjningskrav för anhöriginvandring* [pressmeddelande] (4 augusti 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/08/forsorjningskrav-for-anhorigin-vandring/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, finansdepartementet, *Förbättrat mottagande och kortare vägar till arbete* [pressmeddelande], (19 september 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/09/forbattrat-mottagande-och-kortare-vagar-till-arbete/>, hämtad 24 april 2022

Lövin, I. 2016, "Anförande av Isabella Lövin vid FN:s högnivåmöte om hanteringen av omfattande migrations- och flyktingströmmar", New York, New York, USA, 20 september

Justitiedepartementet, *Åtgärder för ett bättre fungerande återvändande* [pressmeddelande] (22 september 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/09/atgarder-for-ett-battre-fungerande-atervandande/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Förvaltningsdomstolarna får hjälpas åt när migrationsmålen ökar kraftigt* [pressmeddelande] (22 september 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/09/forvaltningsdomstolarna-far-hjalpas-at-nar-migrationsmalen-okar-kraftigt/>, hämtad 24 april 2022

Löfvén, S. 2016, "Tal av statsminister Stefan Löfven vid Leaders' Summit", New York, New York, USA, 30 september

Justitiedepartementet, *Nu genomförs EU:s omarbetade asylprocedurdirektiv* [pressmeddelande] (6 oktober 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/10/nu-genomfors-eus-omarbetade-asylprocedurdirektiv/>, hämtad 24 april 2022

Bah Kuhnke, A. 2016, "Tal av Alice Bah Kuhnke på invigningen av utställningen "I'm alive - mobil teknik på liv och död"", Stockholm, Sverige, 12 oktober

Justitiedepartementet, *Uppföljning av genomförandet av återvändandedirektivet och direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning* [pressmeddelande] (13 oktober 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/10/uppfoljning-av-genomforandet-av-atervandandedirektivet-och-direktivet-om-varaktigt-bosatta-tredjelandsmedborgares-stallning/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Förvaltningsdomstolarna får hjälpas åt när migrationsmålen ökar kraftigt* [pressmeddelande] (18 oktober 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/10/forvaltningsdomstolarna-far-hjalpas-at-nar-migrationsmalen-okar-kraftigt/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Möjligheten att bevilja uppehållstillstånd när ett beslut om avvísning eller utvisning inte kan verkställas eller har preskriberats*

[pressmeddelande] (3 november 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/11/mojligheten-att-bevilja-uppehallsstillstand-nar-ett-beslut-om-avvisning-eller-utvisning-inte-kan-verkstallas-eller-har-preskriberats/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, *Regeringens inriktning för nyanländas mottagande och etablering* [pressmeddelande] (7 november 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/11/regeringens-inriktning-for-nyanlandas-mottagande-och-etablering/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, *Regeringen presenterar ytterligare åtgärder för att underlätta kommunernas mottagande av nyanlända* [pressmeddelande] (30 november 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/11/regeringen-presenterar-ytterligare-atgarder-for-att-underlatta-kommunernas-mottagande-av-nyanlanda/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Ett effektivt system för att frigöra platser på anläggningsboenden* [pressmeddelande] (1 december 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/12/ett-effektivt-system-for-att-frigora-platser-pa-anlaggningsboenden/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Uppföljning av genomförandet av återvändandedirektivet och direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning* [pressmeddelande] (13 december 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/12/uppfoljning-av-genomforandet-av-atervandandedirektivet-och-direktivet-om-varaktigt-bosatta-tredjelandsmedborgares-stallning/>, hämtad 24 april 2022

Utrikesdepartementet, *Regeringen ser över modell för avräkningar inom biståndet* [pressmeddelande] (13 december 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/12/regeringen-ser-over-modell-for-avrakningar-inom-bistandet/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Förslag för att säkerställa ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (21 december 2016),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/12/forslag-for-att-sakerstalla-ett-sammanhallet-mottagande-med-tidsbegransade-uppehallsstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Förslag för att säkerställa ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (21 december 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/12/forslag-for-att-sakerstalla-ett-sammanhallet-mottagande-med-tidsbegransade-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Förslag för att säkerställa ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (21 december 2016), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/12/forslag-for-att-sakerstalla-ett-sammanhallet-mottagande-med-tidsbegransade-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

2017:

Justitiedepartementet, *Ett effektivt system för att frigöra platser på anläggningsboenden* [pressmeddelande] (24 januari 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/01/ett-effektivt-system-for-att-frigora-platser-pa-anlaggningsboenden/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Förslag om att studerande på gymnasienivå ska kunna få längre uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (2 februari 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/02/forslag-om-att-studerande-pa-gymnasieniva-ska-kunna-fa-langre-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Åldersbedömning tidigare i asylprocessen* [pressmeddelande] (2 februari 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/02/aldersbedomning-tidigare-i-asylprocessen/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Åldersbedömning tidigare i asylprocessen* [pressmeddelande] (23 februari 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/02/aldersbedomning-tidigare-i-asylprocessen2/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Studerande på gymnasienivå ska kunna få längre uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (2 mars 2017), <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/studerande-pa-gymnasieniva-ska-kunna-fa-langre-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (2 mars 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/ett-sammanhållet-mottagande-med-tidsbegransade-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Socialdepartementet, *Ny lag föreslår begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn* [pressmeddelande] (16 mars 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/ny-lag-foreslar-begransningar-i-foraldrapenningen-for-foraldrar-som-kommer-till-sverige-med-barn/>, hämtad 24 april 2022

Utbildningsdepartementet, *Rätt att fullfölja introduktionsprogram i gymnasieskolan efter flytt till annan kommun* [pressmeddelande] (6 april 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/04/ratt-att-fullfolja-introduktionsprogram-i-gymnasieskolan-efter-flytt-till-annan-kommun/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (12 april 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/04/ett-sammanhållet-mottagande-med-tidsbegransade-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Polisen får effektivare verktyg i arbetet med återvändande*, [pressmeddelande] (27 april 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/04/polisen-far-effektivare-verktyg-i-arbetet-med-atervandande/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Tydligare befogenheter för polisen när beslut om avvisning eller utvisning verkställs* [pressmeddelande] (27 april 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/04/tydligare-befogenheter-for-polisen-nar-beslut-om-avvisning-eller-utvisning-verkstalls/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, Näringsdepartementet, *Regeringen skärper gränskontrollerna* [pressmeddelande] (2 maj 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/05/regeringen-skarper-granskontrollerna/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet & Näringsdepartementet, *Regeringen skärper gränskontrollerna* [pressmeddelande] (2 maj 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/05/regeringen-skarper-granskontrollerna/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, *Tilläggsdirektiv till Mottagandeutredningen tydliggör den enskildes ansvar att delta i insatser under asyltiden* [pressmeddelande] (4 maj 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/05/tillaggsdirektiv-till-mottagande-utredningen-tydliggor-den-enskildes-ansvar-att-delta-i-insatser-under-asyltiden/>, hämtad 24 april 2022

Näringsdepartementet, *Lättare att få fram boenden vid omfattande tillströmning av asylsökande* [pressmeddelande] (24 maj 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/05/lattare-att-fa-fram-boenden-vid-omfattande-tillstromning-av-asylsokande/>, hämtad 24 april 2022

Socialdepartementet, *Regeringen stödjer traumacenter för nyanlända och asylsökande* [pressmeddelande] (29 juni 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/06/regeringen-stodjer-traumacenter-for-nyanlanda-och-asylsokande/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, Kulturdepartementet, *Migrationsverket ska fortsätta utveckla kompetensen i hbtq-frågor* [pressmeddelande] (2 augusti 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/08/migrationsverket-ska-fortsatta-utveckla-kompetensen-i-hbtq-fragor/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Flera storsatsningar inom Justitiedepartementets ansvarsområden i regeringens höstbudget* [pressmeddelande] (20 september 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/09/flera-storsatsningar-inom-justitiedepartementets-ansvarsomraden-i-regeringens-hostbudget/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Stärkt kontroll av resehandlingar* [pressmeddelande] (21 oktober 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/10/starkt-kontroll-av-resehandlingar/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Regeringen utser överdirektör för Migrationsverket* [pressmeddelande] (26 oktober 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/10/regeringen-utser-overdirektor-for-migrationsverket/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Jämnare fördelning av ensamkommande barn mellan kommunerna* [pressmeddelande] (9 november 2017),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/11/jamnare-fordelning-av-ensamk-ommande-barn-mellan-kommunerna/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, Justitiedepartementet, Utbildningsdepartementet, Utrikesdepartementet, *En ny möjlighet till uppehållstillstånd för ensamkommande* [pressmeddelande] (27 november 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/11/en-ny-mojlighet-till-uppehallst-illstand-for-ensamkommande/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Effektivare återvändande och motverkande av missbruk av resehandlingar* [pressmeddelande] (30 nov 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/11/effektivare-atervandande-och-motverkande-av-missbruk-av-resehandlingar/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Stärkt skydd mot barnäktenskap* [pressmeddelande] (5 december 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/12/starkt-skydd-mot-barnaktenskap/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Migrationsverkets regleringsbrev för 2018* [pressmeddelande] (21 december 2017),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/12/migrationsverkets-regleringsbrev-for-2018/>, hämtad 24 april 2022

2018:

Justitiedepartementet, *Polisen får utökade möjligheter att genomföra arbetsplatsinspektioner* [pressmeddelande] (25 januari 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/01/polisen-far-utokade-mojligheter-att-genomfora-arbetsplatsinspektioner/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Heléne Fritzon besöker flyktingläger i Jordanien* [pressmeddelande] (26 januari 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/01/helene-fritzon-besoker-flyktinglagar-i-jordanien/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Ny möjlighet till uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (30 januari 2018),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/01/ny-mojlighet-till-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Jämnare fördelning av ensamkommande barn mellan kommunerna* [pressmeddelande] (27 februari 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/02/jamnare-fordelning-av-ensamkommande-barn-mellan-kommunerna/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Ny möjlighet till uppehållstillstånd* [pressmeddelande] (19 mars 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/03/ny-mojlighet-till-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Extra ändringsbudget för 2018 – Ny möjlighet till uppehållstillstånd*, [pressmeddelande] (19 april 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/04/extra-andringsbudget-for-2018--ny-mojlighet-till-uppehallstillstand/>, hämtad 24 april 2022

Arbetsmarknadsdepartementet, *Jämnare fördelning av nyanlända i fokus för uppdrag till Migrationsverket* [pressmeddelande] (26 april 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/04/jamnare-fordelning-av-nyanlandad-i-fokus-for-uppdrag-till-migrationsverket/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Stärkt möjlighet till utbildning i gymnasieskolan för asylsökande elever som fyllt 18 år* [pressmeddelande] (9 maj 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/05/starkt-mojlighet-till-utbildning-i-gymnasieskolan-for-asylsokande-elever-som-fyllt-18-ar/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Moderna och rättssäkra regler för att hålla utlänningar i förvar* [pressmeddelande] (31 maj 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/05/moderna-och-rattssakra-regler-for-att-halla-utlanningar-i-forvar/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Nya regler mot utländska månggiften* [pressmeddelande] (19 juli 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/07/nya-regler-mot-utlandska-manggiften/>, hämtad 24 april 2022

Finansdepartementet, *Preliminär fördelning av välfärdsmiljarderna 2019* [pressmeddelande] (29 juni 2018),

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/06/preliminar-fordelning-av-valfardsmiljarderna-2019/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Regeringen ser över regelverk för att öka skyddet mot säkerhetshot* [pressmeddelande] (24 augusti 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/08/regeringen-ser-over-regelverk-for-att-oka-skyddet-mot-sakerhetshot/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande* [pressmeddelande] (4 september 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/09/ett-socialt-hallbart-eget-boende-for-asylsokande/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Heléne Fritzon deltar på Rådet för rättsliga och inrikes frågor* [pressmeddelande] (10 oktober 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/10/helene-fritzon-deltar-pa-radet-for-orrattsliga-och-inrikes-fragor/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *Kustbevakningen fortsätter att stödja Frontex* [pressmeddelande] (29 november 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/11/kustbevakningen-fortsatter-att-stodja-frontex/>, hämtad 24 april 2022

Justitiedepartementet, *5 000 kvotflyktingar till Sverige år 2019* [pressmeddelande] (21 december 2018),
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/12/5-000-kvotflyktingar-till-sverige-ar-2019/>, hämtad 24 april 2022

